

Estija turi naują vyriausybės vadovą

Vilnius, spalio 28 d. (LR) — Estijos parlamento posėdyje spalio 27 d. buvo patvirtintas naujas vyriausybės vadovas, rašo Ramunė Sakalauskaitė „Lietuvos ryte“. Juo tapo Žaliųjų partijos vadas Andres Tarand, ankstesniame, Mart Laar, ministrų kabinete atsakingas už aplinkos apsaugą.

Už Tarand balsavo 63 Estijos parlamento — Valstybės susirinkimo nariai, prieš — 1 ir 15 susilaikė (iš viso yra 101).

Per savaitę naujasis ministras pirmininkas turi suformuoti vyriausybę ir šalies prezidentui pateikti ministrų kandidatūras. Naujojo premjero vyriausybės rūmuose laukiama spalio 31 d. Iki to laiko iš ten turėtų išsikraustyti buvęs premjeras Mart Laar.

Kaip pranešė BNS žinių agentūra, kalbėdamas parlamente A. Tarand sakė, kad ketina keisti labai mažai dabar dirbančių ministrų. Naujasis premjeras savo nuostatas grindė tuo, kad vyriausybė dirbs neilgai — tik iki parlamento rinkimų pirmąjį 1995 metų kovą savaitgalį, todėl naujiems ministrams tiek laiko pakaktų tik susipažinti su vyriausybės reikalais.

Premjeras pabrėžė, kad neketina keisti užsienio reikalų ministro Juri Luik. Taip pat buvo patvirtinta, jog neverta tikėtis radikalių pasikeitimų šalies ekonominiame gyvenime.

Anot Andres Tarand, pagrindinis jo vyriausybės tikslas būtų pasiekti, kad parlamentas patvirtintų 1995 metų biudžetą. Jo nuomone, vyriausybė taip pat turi paruošti, o parlamentas — priimti kelis svarbius ekonominius ir antikorupcijos įstatymus.

Anksčiau Estijos prezidentas Lennart Meri sušlė premjeru paskirti Estijos banko pirmininką Siim Kallas, tačiau jo kandidatūra nesurinko reikiamo balsų skaičiaus. Jeigu ir spalio 20 d. prezidento siūlyta Andres Tarand kandidatūra nebūtų surinkusi reikiamo balsų skaičiaus, teisė siūlyti trečią kandidatą būtų atitekus Estijos parlamentui.

Po to, kai prieš savaitę prez.

Prez. Brazauskas susitiko su Prancūzijos prezidentu

Vilnius, spalio 28 d. (LR) — Baigiantis dvi dienas trukusiam oficialiam Lietuvos prezidento vizitui į UNESCO (Paryžiuje) ir neoficialiam — į Prancūziją, spalio 26 d. vakare įvyko Algirdo Brazausko ir Prancūzijos prezidento Francois Mitterrand susitikimas, rašo „Lietuvos rytas“.

F. Mitterrand priėmė A. Brazauską Prezidentūros rūmuose. Lietuvos prezidento garbei buvo išrinkta garbės sargyba. Prezidentas Mitterrand pasitiko jį prie rūmų.

Jų pokalbis truko apie valandą. Pokalbyje dalyvavo Prancūzijos ministras Europos reikalams A. Lamassoure, Lietuvos nepaprastasis ir įgaliojantis ambasadorius Prancūzijoje Ričardas Bačkis, Prancūzijos nepaprastasis ir įgaliojantis ambasadorius Lietuvoje P. de Suremain, Lietuvos prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais Justas Paleckis.

Prez. Brazauskas pasveikino

Lennart Meri viešai pranešė, kad naujuoju premjeru norėtų matyti A. Tarand, į klausimą, kokių veiksmų imtųsi pretendentas, buvo atsakyta, kad jis keistų ne daugiau kaip 4-5 ministrus ir tęstų ankstesnės vyriausybės politiką.

Andres Tarand — ketvirtasis premjeras nepriklausomybę atgavusioje Estijos Respublikoje. Prieš jį vyriausybei vadovavo Edgar Savisaar, Tiit Vahi ir Mart Laar.

Andres Tarand gimė 1940 m. sausio 11 d. Taline. 1963 m. baigė Tartu universitetą, kur įgijo geografo ir klimatologo specialybę. 1973 m. apsigynė disertaciją, 1968-1970 m. dalyvavo ekspedicijoje į Šiaurę, 1965-1990 m. dirbo ir vadovavo Talino botanikos sodui, Estijos televizijoje rengė programas apie gamtą ir keliones.

1980 m. Andres Tarand buvo vienas iniciatorių laiško, adresuoto Estijos ir Sovietų Sąjungos Komunistų partijai bei Rusijos laikraščiu „Pravda“. Laiške buvo reikalaujama puseleiti estų kalbą bei kultūrą ir mažinti rusų kalbos įtaką. Vėliau visi 40 intelektualų, pasirašiusių šį laišką, tarp kurių buvo Marju Lauristin, Jaan Kaplinski ir kiti, buvo kviečiami apklausti dėl KGB, po to daugelis jų neteko darbo bei teisės vykti į užsienį.

Michail Gorbaciovą „perestroikos“ metu Andres Tarand sušlė Estijos teritorijoje atsaukti Maskvos laiką ir įvesti vietinį.

Naujasis ministras pirmininkas niekada nepriklausė jokioms partijoms. Buvo Estijos Liaudies Fronto (Rahvarinne) bei Žaliųjų Sąjūdžio valdybos narys. Atstovavo rinkėjų interesams atkurtos Estijos parlamente. Rinkimuose į parlamentą kandidavo Nuosaikiųjų Sąjungos (Socialdemokratų ir valstiečių centro partijos) sąraše. Kaip ir buvęs vyriausybės vadovas Mart Laar, A. Tarand priklauso Estijos Studentų Sąjungai.

A. Tarand žmona Mari — radijo žurnalistė. Sūnus Indrek dirba Užsienio reikalų ministerijoje kancleriu, Kaarek — laikraščio „Rahva Haal“ žurnalistu.

Prancūzijos prezidentą su jo 78-uju gimtadieniu. Buvo prisimintas pernai vykęs Lietuvos ir Prancūzijos prezidentų susitikimas, kurio metu Francois Mitterrand sakė, jog oficialioji Prancūzija ir Europa pritaria Lietuvos įsijungimui į Europos bendriją bei palaikys jos žingsnius šiame kelyje. Jis priminė, kad tas kelias bus lengvesnis, jeigu Lietuva turės gerus santykius su kaimyninėmis šalimis.

Algirdas Brazauskas papasakojo Prancūzijos prezidentui apie Lietuvos ir Lenkijos sutartį bei jos reikšmę tolesniems tarpvalstybiniais susitarimams. Jis taip pat informavo F. Mitterrand apie tai, kaip Lietuva sprendžia Rusijos karinio tranzito per jos teritoriją problemą. Brazauskas sakė, jog baigiamą rengti sutartis su kaimynine Baltarusija, ir pareiškė įsitikinimą, kad ji netrukus bus pasirašyta.

Mitterrand pasakė, kad tai,

Ukrainos prezidentas Leonid Kučma (kairėje) spalio 27 d., Winnipeg, Kanadoje vykusiame specialiaame Didžiojo Septyneto (pramoningų Vakarų valstybių) suvažiavime pasakė įžanginę kalbą. Į šį suvažiavimą specialiai iš Artimųjų Rytų nekviečiamas atvyko Rusijos užsienio ministras Andrej Kozjrev ir bandė įtikinti dalį Ukrainai skirtų lėšų perduoti Rusijai; jam tai nepavyko. Prez. Kučma išvyko iš Kanados, jos užsienio ministro Andre Ouillet (dešinėje) pasiūlymu gavęs 1.2 milijonų dol. naujos ekonominės pagalbos iš pramoningų šalių ir tikisi sulaukti dar 2.2 milijonų dolerių, Vakarams stengiantis Ukrainai padėti pereiti į rinkos ekonomiką.

Lietuva ir Baltarusija susitarė ir dėl kitų žemių

Vilnius, lapkričio 8 d. (Elta) — Antradienį vakare pasibaigus Lietuvos ir Baltarusijos deryboms dėl valstybinės sienos, buvo išspresiti ruožo, esančio Klevos ir Gaujos upelių santakoje, bei Pagiriu lietuvių gyvenvietės Baltarusijos teritorijoje (vad. anklavu) klausimai.

Po derybų pasirašytame protokole nustatyta, kad Pagiriu anklavas yra išbalansuojamas žemės plotais išilgai sienos — 69 hektarai ploto atiteks Baltarusijai, o Lietuvai bus skirti atitinkami žemėtvarkininkų nustatyti plotai, teigia Lietuvos komisijos valstybių sienai nustatyti vadovas. Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Rimantas Šidlauskas.

1955 metais Pagiriu anklavas tapo faktine žemėnauda, neapibrėžta juridiniais tuometinių aukščiausiųjų tarybų raštais — pasitenkinta rajonų lygio susitarimu. Pasak R. Šidlausko, Klevos ir Gaujos upelių linija buvo derinama tarp miškininkų bei žemėtvarkininkų — šis

kaip Lietuva tvarko savo santykius su kaimyninėmis šalimis, yra europietiškas problemų sprendimo būdas.

Jis pareiškė pasitenkinimą Lietuvos ir Prancūzijos santykiu bei pabrėžė, kad jie pastaraisiais metais vystosi labai dinamiškai. Europos reikalų ministras A. Lamassoure pažymėjo, jog Prancūzijos prekybos apimtis su Lietuva yra kelis kartus didesnė negu su Latvija bei Estija. Iš buvusių sovietinių respublikų Prancūzija intensyviau prekiauja, sakė jis, tiksliai su Rusija ir Ukraina.

Pokalbio dalyviai su pasitenkinimu pažymėjo, kad vis daugiau ryšių užmezgama tarp Lietuvos ir Prancūzijos privačių firmų.

Nuo kitų metų pradžios Prancūzijos atstovas pirmininkaus

sprendimas nesutarimų nesukėlė.

Pirmajame komisijų susitikime spalio 13 d. Gardine ekspertams bei miškininkams buvo nurodyta susitikti ir aptarti konkrečius pasiūlymus dėl minėtų žemių sienų. Beveik prieš mėnesį vykusio susitikimo metu Lietuvos ir Baltaru-

Socialdemokratai kritikuoja valstybės biudžetą

Vilnius, lapkričio 8 d. (Elta) — Socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotojas Vytenis Andriukaitis spaudos konferencijoje pareiškė, kad 1995 m. biudžeto projekte pasigendama Lietuvos plėtos vizijos.

Vyriausybės strateginio mąstymo ribas, sakė jis, visų pirma rodo tai, kad ji, kaip ir anksčiau, negali atsakyti, didėja ar mažėja šalies gamybos apimtys. Nors Statistikos departamento duomenys rodo nuolatinį smukimą, vyriausybės vadovas kalba apie augimą ar bent jau stabilizaciją. Tikriausiai, dėl šios priežasties biudžeto projekte nėra apibūdinta dabartinė krašto ekonominė būklė.

Socialdemokratų nuomone, projekte neatsižvelgta į integruojančią ūkio šaką — švietimo, socialinės ir sveikatos apsaugos — problemas, nepateikti jų sprendimo keliai ir terminai.

Atsistatydino kultūros ministras

Vilnius, lapkričio 4 d. (AGEP-LR) — Lietuvos kultūros ministras Dainius Trinkūnas lapkričio 3 d. parašė atsistatydinimo pareiškimą. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, ministras atsisakė nurodyti atsistatydinimo priežastis. Jis taip pat nenorėjo pasakoti ką veiks ateityje.

Į „Lietuvos ryto“ korespondentui klausimą, ar premjeras klausė jo patarimo rinkdamasis naują kultūros ministrą, Trinkūnas atsakė teigiamai, tačiau nesakė, kas tai būtų.

sijos atstovai susitarė, kad Adu-tiško stotis bei prie jos esantys pastatai priklausys Lietuvai.

Antradienio derybose buvo svarstoma ekspertų pateikta medžiaga. Susitikime taip pat dalyvavo Vitebsko bei Gardino sričių ir Šalčininkų rajono žemėtvarkininkai.

Kitas ekspertų susitikimas planuojamas lapkričio 23 d. Minske, o delegacijų vadovai turėtų susitikti dar po dienos. Pasak Rimanto Šidlausko, tada numatoma sudarinėti sutarties dėl valstybinės sienos tekstą, lyginti žemėlapius ir galutinai baigti derybas.

Projekto iplaukų dalyje, sakė Vytenis Andriukaitis, nepagristai beveik tris kartus sumažinta tarptautinės prekybos ir sandėrių mokesčių apimtys, nepagristas vidutinio darbo užmokesčio kitais metais apskaičiavimas, nenumatyta palūkanų ir turto apmokestinimas, kuris padėtų teisingiau pasiskirstyti mokesčių našta.

Tautininkai kviečia jungtis reformoms

Vilnius, spalio 27 d. (LA) — Lietuvių Tautininkų Sąjunga spalio 26 d. pateikė neatidėliotinų veiksmų programą tautai ir valstybei stiprinti. Kaip sakė sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona, ši programa siūloma, kadangi Lietuvoje vyksta praigastingi ir negrįžtami pokyčiai, stumiantys visuomenę į skurdą ir nevilgtį. Anot jo, nebegalima atidėlioti tautos gyvybingumui ir valstybės nepriklausomybei iškilusių pavojingų problemų. O LDDP savo siūlomų priemonių negalės ir nenorės įgyvendinti. Tad dabar svarbiausia yra, kad politinės jėgos, kurių ekonominės, socialinės, kultūrinės nuostatos sutampa, sutartų.

Rimantas Smetona kvietė visas Lietuvos opozicines partijas, visuomenines ir profesines organizacijas aptarti siūlomus principus, veiksmus ir priemones, pareikšti nuomones, siūlyti geriausius sprendimus. Tikimasi, kad šis kvietimas sužadins visuomenės pilietinį aktyvumą, skatins partijų bendradarbiavimą, nes geresnis Lietuvos valdymas įmanomas tik esant pla-

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

JAV mato, kad „Partnerystės“ nebepakaks

Vašingtonas, spalio 26 d. (NYT) — Prezidento Bill Clinton administracija pradėjo pasitarimus su NATO sąjungininkėmis kaip galima būtų pagreitinti buvusių sovietinių šalių priėmimą į Europos gynybos organizaciją NATO, rašo „The New York Times“.

Šis naujas požiūris atspindi vis didėjantį administracijos supratimą, kad „Partnerystė vardan taikos“ programa, kuri metų pradžioje sąjungininkų buvo sukurta, siekiant padidinti bendradarbiavimą, bet nesuteikti buvusioms sovietų bloko valstybėms narystės NATO, yra nepakankama ir buvo per daug išreklamuota, kai ją pirmą kartą iškėlė JAV administracija.

„Didelė dalis retorikos, kuri buvo naudojama praityje, neturėjo konkretaus pagrindo“, pareiškė vienas aukštas JAV administracijos pareigūnas. „Partnerystė vardan taikos programa panaši į galimybę gauti svečio kortelę į klubą, kur galima kartą kitą sužaisti golfą. Dabar mes norime jiems pristatyti klubo reglamentą ir paklausti: ar jūs pasirengę mokėti nario mokesčius“, jis sako.

Dėl to, šio oficialaus administracijos atstovo teigimu, JAV nori pradėti aiškintis su galimomis NATO narėmis, kodėl jos norėtų tapti narėmis ir kaip tą būtų galima įvykdyti. Anot jo, šioms valstybėms ketinama „nedviprasmiškai pareikšti, kokios išlaidos bus susijusios su naryste NATO, kokie bus išpareigojimai dėl kariuomenės suteikimo ir kokias šiaurės Atlanto aljanso sąlygas teks išpildyti kandidatėms“.

Tačiau, kaip praneša laikraštis, derybose, ko gero, vis dar nebus kalbama, kada Rytų Europos valstybės gali tikėtis būti priimtoms į NATO. Naujajame administracijos plane vis dar nenumatyta tai, ko labiausiai trokšta buvusio sovietų bloko šalys — konkreti data, nuo kada jos galės naudotis narystės NATO suteikiamomis saugumo garantijomis.

Pagal besivystantį „dviejų greičių“ narystės planą, JAV administracija tikisi nuraminti tas šalis, kurios nepatenkintos lėtu NATO narystės suteikimo procesu. Tikimasi, čiai koalicijai.

Programoje aptariamos devynios reformuotinos valstybės gyvenimo sritys; aktualiausias iš jų — pramonės atgaivinimas bei plėtra ir teisėsauga. Ši programa, pasak Rimanto Smetonos, tik didelio darbo pradžia — bus rengiama kur kas išsamesnė Lietuvių Tautininkų Sąjungos veiksmų programa.

Statistikos Lietuvoje

Vilnius, lapkričio 4 d. (AGEP-LR) — Per pastaruosius penkerius metus Lietuvoje studentų sumažėjo 12%. Santuokų sumažėjo tris kartus, o jaunų žmonių mirčių padaugėjo penkis kartus.

Rugsėjo mėnesį infliacija Lietuvoje buvo 2.3%, tuo tarpu Lat-

vijsijoje — 1%, o Estijoje — 3.2%. Rugsėjo mėnesį Lietuvoje vidutiniškai buvo uždirbama 92.21 dolerio, Latvijoje — 146.16, o Estijoje — 140.71.

Norėdami nuraminti Rusijos būkštavimus, kuri iš viso nenori, kad NATO, kuriai ji pati nepriklauso, plėstųsi į rytus, JAV administracija yra paruošusi pasiūlymus kaip galima būtų sustiprinti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją (ESBK), kurioje dalyvauja ir Rusija ir NATO šalys (iš viso 53 narės šalys), bet kuri šiuo metu nėra gynybinė organizacija.

Kaip pirmąjį žingsnį šia linkme JAV siūlo pakeisti organizacijos pavadinimą ir vadinti ją „Bendruomenė Saugumui ir bendradarbiavimui Europoje“. Be to, pagal naująjį planą JAV galėtų pamėginti sustiprinti ESBK vaidmenį saugumo srityje — pavyzdžiui, paversti ją taikos palaikymo ir konfliktų sureguliacijos forumu.

Naujasis JAV planas „skirtas tam, kad būtų neutralizuoti Rusijos pasiūlymai, kad ESBK būtų paversta pagrindine organizacija, sprendžiančia Europos saugumo problemas. Rusija norėtų, kad NATO net būtų pavaldi ESBK“.

„The New York Times“ pabrėžia, kad naujieji Amerikos pasiūlymai jau susilaukė prieštaravimų iš kai kurių Europos sąjungininkių, kurios nėra pasirėmusios išplėsti savo karinių išpareigojimų į Rytus. Aukštas Prancūzijos pareigūnas, dalyvaujantis paruošiamuose pasitarimuose, pasakė „nėra reikalo skubinti saugumo darbotvarkės“.

„New York Times“ korespondentė Elaine Sciolino teigia, kad „mažai tikimybės“, jog JAV pasiūlymai dėl ESBK vaidmens sustiprinimo „pasirodys pakankamai, pašalinti Maskvos nerimui“.

Kaip rašoma spalio 28 d. „Lietuvos ryte“, pranešimas apie šiuos JAV administracijos planus pasirodė praėjus vos kelioms dienoms po to, kai valstybės sekretoriaus pavaduotojos ginklavimosi kontrolės ir tarptautinio saugumo klausimais Lynn A. Davis vadovaujama Amerikos delegacija išvyko į kelionę po Baltijos šalis, Lenkiją ir Čekiją, o spalio 25 ir 26 dienomis lankėsi Lietuvoje.

Kaip pareiškė JAV valstybės departamentu atstovas, valstybės sekretoriaus pavaduotojos kelionės tikslas — „suteikti impulsą dialogui dėl ginklų kontrolės ir regiono saugumo problemų“. Jo teigimu, šis vizitas „vėl pademonstruos, kad JAV tvirtai laikosi politinės integracijos ir bendradarbiavimo šiame regione kurso“.

KALENDORIUS

Lapkričio 9 d.: Laterano bazilikos pašventinimas mžd. 324 metais; Aurelijus, Paulina, Miglė, Aštautos, Skirtautė.

Lapkričio 10 d.: Šv. Leonas Didysis, popiežius, Bažnyčios mokytojas (mirė 461 m.); Andriejus, Vigintas, Seigūnė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LIETUVOS SKAUTĖS TARPTAUTINĖJE STOVYKLOJE

Vyr. skautė Ilona Vitkauskienė „Kauno dienos“ laikraščio š.m. spalio 3 d. laidoje išspausdintame straipsnyje „Tarptautinėje skautų stovykloje“ šitaip pasakoja apie dalyvavimą „Solor-94“ stovykloje, Norvegijoje:

„Šią vasarą trys Lietuvos vėliavos plevėsavo Norvegijoje, tarptautinėje skautų stovykloje „Solor-94“. Joje dalyvavo 660 skautų ir skaučių, atvykusių iš 28 pasaulio šalių: Amerikos, Tanzanijos, Japonijos, Kanados, Prancūzijos, Naujosios Zelandijos, Vokietijos, Švedijos, Slovakijos ir kt.

Mes, dvi lietuvaitės, skautės nuo Lietuvos skautų sąjungos atkūrimo pradžios, dalyvavome svečių teisėmis. Kiekvieną rytą šalia kitų pasaulio valstybių vėliavų buvo keliama ir Lietuvos vėliava. Mus maloniai globojo Tonsbergo ir Slageno skautės. (Tai Norvegijos vietovardžių ir draugovių pavadinimai).

Prieš 50 metų Kari Sogaard, būdama maža mergaitė, tarptautinėje skautų stovykloje Norvegijoje sutiko dvi lietuvaites, kurių ilgai neužmiršo. Daug metų ji sekė Lietuvos gyvenimą ir stengėsi ne kartą lietuvėms padėti. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ji ir nutarė į skautų stovyklą pakviesti dvi mūsų šalies skaites. Tos laimingosios buvome aš ir prityrusi skautė Austė Raškinytė.

Visiems skautams teko gero kaimo paplūstis, kol įsikūrėme savo stovyklavietę. Reikėjo pastatyti palapines, sutvarkyti aplinką, pagaminti įvairiausių patiekalų. Sesės nenusileido broliams savo išradin-gumui, o šie nuostabiai papuošė savo aplinką ir virtuvę. Buvo aišku, kad ne vienas tikras skautas nepažūtų net ir sunkiausiomis sąlygomis. Norvegų darbštumui ir paklusnumui vyresnys bei galima tik žavėtis. Nemačiau nė vieno pikto, nepatenkinto ar niurnančio, kad kažkas nuskriaudė ar ko nors nepadarė. Būnant tokioje aplinkoje net vėly vakarą jausdavomės žvalios ir kupinos įvairiausių idėjų.

Tiesa, norvegai pėsti keliauja nedaug. Dar prieš atvykstant į stovyklą net kelis kartus mus perspėjo, kad bus sunkus naktinis žygis iki Švedijos sienos. Tuo keliu, kuriuo karo metu buvo vedami pabėgėliai. Kelionė pradėjome vakare, o grįžome rytą. Buvo labai įspūdinga, ypač aštunt, ir didesnio nuovargio nejutome. Ko negalima buvo pasakyti apie norvegus...

Paskutinę stovyklos dieną visi

laukėme žadėtojo siurprizo. Ir nenusivylėme. Buvo uždegtas 1250 m ilgio laužas, ant jo uždėtas tokio pat ilgio iešmas (iš atskirų dalių) ir iškeptas šašlykas. Gineso rekordas.

Džiaugiamės pažinusių šios darbščios ir išdidžios tautos žmonių. Su Kauno skautais lauksime Torsbergo (seniausio Norvegijos miesto, kuriam dabar 1000 metų) seserų apsilankant mūsų stovykloje.

ASD SUSIPAŽINIMO ARBATĖLĖ

Prasidėjo nauji veiklos metai. Atrodo, kad taip neseniai dalyvavome iškilmingose sueigoje, kurioje naujos tikrosios narės pasižadėjo tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui, branginti Draugovės spalvas. Šventės metu buvo išrinkta nauja Akademikų skaučių draugovės valdyba, kuri su dideliu entuziazmu yra pasiruošusi dirbti, kad šie metai būtų sėkmingi ir idomūs. Pirma šių metų įvykis, tradicinė arbatėlė bus lapkričio 13 d., 5 v.v., pas t.n. Danutę Ankutę, 13547 S. Janas Parkway, Lockport, IL 60441/708-301-2342. Kviečiame dalyvauti visas tikrąsias nareis ir studentes, norinčias įsijungti į akademikų eilės. Tikrosios narės dalyvauja pilnomis išieginėmis uniformomis. Taip pat bus renkamas narių mokestis. Turint klausimų, kreipkitės į pirm. Jūrą Jankauskaitę tel. 708-425-8967.

ASD valdyba

KANADOJE

PAGALBA VAIKAMS SIBIRE

Vyr. skaučių K. Birutės draugovė renka vartotus vaikų drabužius, medžiagas bei siūlus darbštumui ir paklusnumui vyresnys bei galima tik žavėtis. Nemačiau nė vieno pikto, nepatenkinto ar niurnančio, kad kažkas nuskriaudė ar ko nors nepadarė. Būnant tokioje aplinkoje net vėly vakarą jausdavomės žvalios ir kupinos įvairiausių idėjų.

LANKĖ MIRUSIŲ KAPUS

Spalio 30 d. skautininkų, kių draugovės aplankė Šv. Jono kapinėse, Anapilyje, besiilsinčius skautininkus, es. Prie kiekvieno jų kapo pasimelsta ir uždegta kaspinu papuošta žvakė. Jau esame netekę 32-jų skautininkų, kių, jų tarpe buvusio pradėjome vakare, o grįžome rytą. Buvo labai įspūdinga, ypač aštunt, ir didesnio nuovargio nejutome. Ko negalima buvo pasakyti apie norvegus...

Paskutinę stovyklos dieną visi

Fil. v.s. Edmundas Korzonas, jo 85 metų sukakties proga, sveikinamas Filisterių Skautų s-gos Čikagos skyriaus valdybos. Iš k. — fil. Rita Likanderytė, Sukaktuvinkas, fil. dr. Vilija Kerelytė ir fil. dr. Renata Variakojytė.

Nuotr. Jūratė Variakojienės

ČIKAGOS FILISTERIŲ SUEIGOJE MINTYS APIE KOVO 11-TOS LIETUVĄ

Filisterių Skautų sąjungos sueigos, š.m. rugsėjo 18 d. vykusios Jaunimo centro kavinėje, pagrindė buvo fil. Jono Dainausko paskaita apie Kovo 11-sios Lietuvą. Buvo skirta laiko aptarti ir įvairius einamuosius reikalus.

Sueiga pravedė fil. Rita Likanderytė. Prezidiuman pakvietus FS s-gos Čikagoje valdybą ir sueigos dalyvius supažindinus su darbotvarka, žodį tarė v-bos pirmininkė fil. dr. Vilija Kerelytė.

Visus pasveikinusi, sesė dr. Vilija FS s-gos valdybos ir visu sueigos dalyvių vardu pasveikino fil. Edmundą Korzoną (nors ir gerokai pavėluotai) jo 85 metų sukakties proga. Pagerbdami sukaktuvininką, visi dalyvavusieji sugiedoję „Ilgiausių metų“, o valdybos narės įteikė jam dovanėlę.

Apie šių besibaigiančių metų FS s-gos Čikagoje veiklą pranešė fil. dr. Vilija Kerelytė. Dabartinė valdyba savo kadenciją baigia š.m. spalio 23 d. ir pasitraukia iš pareigų. Nors visų dalyvių prašoma, valdyba nesutiko pratęsti įsipareigojimo ateinančiosios veiklos metams. Neatsirandant kandidatų naujai valdybai, buvo sudaryta nominacijų komisija iš filisterių Irenos Kairytės, Irmos Laisvėnaitės, Danutės Eidukienės ir Vytauto Mikūno, ieškoti kandidatų naujai valdybai.

Valdybos išdėstė fil. Jolanda Kerelienė pranešė, kad šiais veiklos metais buvo surengti 4

didesni renginiai: „Prisiminimų vakaras“ — sausio 22 d., dalyvauta Čikagos skautijos Kazuko mugėje kovo 6 d. Relekcijos — kovo 31 - balandžio 1 ir 2 d., vakarienė „Mabenkos“ restorane su dr. Lino Sidrio paskaita — balandžio 29 d. Minėtina ir šioji sueiga bei artėjanti š.m. metinė šventė. Išdėstė teigimu — FS s-gos Čikagos skyriaus finansininkai yra neblogoje būklėje.

Išsėmus numatytą darbotvarkę, pirm. fil. dr. Vilija Kerelytė pristatė paskaitininką fil. Joną Dainauską.

Fil. Jonas Dainauskas, teisininkas ir istorikas, pradėdamas paskaitą pastebėjo, kad tema nagrinės valstybinės teisės požiūriu. Taip pat priminė, kad skautai akademiškai neturi būti naivėliai ir netikėti įvairių atvykėlių gražiaus žodžiais, t.y. — reikia žinoti viską, kas Lietuvoje vyksta ir teikti pagalbą ten, kur ji tikrai reikalinga.

Paskaitininkas pažymėjo, kad Kovo 11-ją buvo priimta 11 rezoliucijų — nutarimų. Iš jų — aštuoni nutarimai buvo dėl Lietuvos Respublikos laikinojo įstatymo — grąžinti Lietuvai nepriklausomybę. Pagal fil. Dainauską, šie nutarimai yra tik sovietinės santvarkos (LTSR) tase. Pagal 1938 m. Lietuvos konstituciją, niekas neatėmė mums Lietuvos pilietybės. Kovo 11-ją aktas yra apgaule, netiesia, nes liko sovietinės santvarkos pripažinimas

„SUTARTINĖ“ DAINUOJA

Sveikiname „Sutartinės“ dainos vienetą išleidusį savo įdainuotą skautiškų ir kitų skautų pamėgtų dainų juostelę „Romuvos prisiminimai“.

Dainos vienetas „Sutartinė“ susibūrė 1984 metais. Pradedant, merginų kvartetas, vadovaujamas Nijolės Benotienės, išaugo į mišrų septetą. Nuo pradžios jame dainuoja sesutės Daina ir Zita Gurklytės ir Danutė Pargauskaitė. 1989 m. įsijungė ir du vyrai — Aras Nau-

sėdas ir Paulius Sukauskas. Vienetas toliau padidėjo 1991 m. kada įsijungė Audra Puzerytė ir Gintaras Karasiejus. Pradedant 1994 m. Jolanta Vaičyte sutiko dalyvauti ir akompanuoti.

„Sutartinės“ nariai aktyviai dalyvauja Toronto lietuvių bendruomenės veikloje. Visi dainininkai yra skautai nuo mažens ir užaugo lankydamiesi stovyklas ir dainuodami jos dainas. Romuvos prisiminimai buvo malonus projektas prisiminti tas dienas.

„Sutartinės“ repertuarą sudaro įvairių žanrų kūriniai; nemaža jų dalis yra lietuvių liaudies dainos. Kviečiame pasiklausyti „Sutartinės“ įdainuotus „Romuvos prisiminimai“ juosteles galima užsakyti pas Silviją arba Alviną Kisonus — (416) 767-6606, kaina 12 dol. — (Cdn.), 10 dol. — (U.S.). Juostelė išleido „Šatrijos“ ir „Rambynio“ tūntai. Norintys daugiau informacijos apie „Sutartinės“ koncertus, kviečiami skambinti Zitai Gurklytei vakarais — (905) 278-4674.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS BURIIVIMO STOVYKLAI

LS Brolijos ir LS Sesių jūrų skautų, čių skyrių vedama (jau 10-ji) metinė Buriavimo stovykla š.m. gruodžio 26 — 1995 m. sausio 1 d. vyks Medeleine Key, DeSoto Park, St. Petersburg, Floridoje. Tai yra valdiško parko „Primitive Camp Area“ (skautiška stovyklavietė su reikalingiausiais patogumais — WC ir kt.).

Stovyklos programoje: jūrinis skautavimas (buriavimas) ir jaunų vadovų, ių lavinimas. Stovyklaujama skautiškai (valčių sistema, lauko virtuvė, laužai ir kt.). Buriavimo instrukcijos, buriavimas, regatos ir skautiško vadovavimo pagrindų dėstymas.

ir tas aktas įteisino buvusių sovietinę tvarką. Visi buvo apsauginti Kovo 11-tos dienos dekreto, kad Lietuva laisva ir pamiršo, kad Lietuvoje, kaip ir anksčiau, tebeveikia svetimos jėgos. Pilietybė ir nuosavybė yra kiekvieno mūsų teisė, bet dabar ji priklauso nuo valdančiųjų — nuo „pono“ malonės. Kovo 11-sios nutarimai davė labai daug, ypač poilsį nuo sovietinės propagandos, bet negalima užmiršti, kas buvo anksčiau, nes tauta be atminties yra skirta išnykimui. Dabartinė padėtis Lietuvoje yra geresnė tik kai kuriems žmonėms, bet Kovo 11-tos Lietuva, nėra Vasario 16-tos Lietuva. Kovo 11-tos Lietuva yra okupantų pakišta ir patepta Lietuva. Fil. J. Dainauskas savo mintis baigė teiginiu, kad mes negalime pakeisti to, kas Lietuvoje buvo padaryta. Mūsų pagalba Lietuvai reikalinga, bet visi turime žinoti kam padedama ir su kuo bendradarbiaujama.

Po paskaitos buvo klausimai ir pasisakymai. Klausytojai dar ilgai svarstė ir tarpusavyje diskutavo girdėtas mintis. Man atrodo, kad daugeliui šios J. Dainausko pareikštos mintys buvo negirdėtos, ne visi su jomis sutiko, ar nenorėjo taip galvoti apie Kovo 11-sios nutarimus.

Baigiant sueigą buvo sudaryta Revizijos komisija iš filisterių Leono Maskaliūno, Edmundo Korzono ir Nijolės Pupienės. Ši komisija turės peržiūrėti visas išdu ir protokolų knygas prieš perduodant jas naujai valdybai, patikrinti, kad viskas tvarkingai būtų vedama.

Vėl buvo iškviestas fil. Edmundas Korzonas. Jo amžiaus sukaktį pažymint buvo atneštas gimtadienio pyragas ir sukaktuvinkas pakvietas užpūsti tortą puošiančias degančias žvakutes.

Po sueigos vaišintasi suneštinėmis vaišėmis ir ilgai diskutuota fil. Dainausko paskaitos mintis.

Fil. Rita Likanderytė

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunėiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$45.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą —			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dalyvavimo kaina — 150 dol. asmeniui (JAV doleriais).

Susidarius 33 asmenų grupei, norinčių į stovyklą ir atgal (iš Čikagos) vykti autobusu, kelionė kainuotų (j abi puses) 150 dol. asmeniui. Autobusas su visais patogumais. Šia kelione autobusu gali naudotis ir

stovykloje nedalyvausiantys asmenys — tėvai ar kiti tuo metu vykstantys Floridon atostogauti.

Visi prašomi nedelsiant registruotis telefonu 708-584-5527.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Pirma „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6969 arba (312) 468-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLIETUSIAS KŪR VĖNAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)552-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v.v.

Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

Tel. 708-941-2606

Valandos pagal susitarimą

Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

7722 S. Kedzie, Chicago 60652

Tel. 312-434-2123

Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v.p.p., penkd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Tel. (1-312) 767-7575

5780 Archer Ave.

(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)

Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Oftometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Lietuvos Šaulių sąjungos moterų suvažiavime. Centre — LŠS vadas Rimvydas Mintautas.

BAISŪS NUSIKALTIMAI ŠAUKIASI DANGAUS KERŠTO

Žydų genocidas Lietuvoje

IGNAS MEDZIUKAS

Neseniai Lietuvos spauda pranešė, kad ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius lietuvių tautos vardu atsiprašė žydų tautos už kai kurių Lietuvos piliečių dalyvavimą nacių organizuotame genocide II pasaulinio karo metu. Žydų masinis naikinimas yra baisus nusikaltimas, kurį galėjo atlikti tik fanatikai rasistai. 1948 m. gruodžio 9 d. Jungtinių Tautų vienbalsiu nutarimu Genocido konvencija yra tapusi tarptautiniu įstatymu. Taigi kas tam nusikalto, nustačius kaltę pagal teisinę procedūrą, turi būti nubautas.

Ministras pirmininkas A. Šleževičius, grįžęs iš Izraelio, spalio 6 d. spaudos atstovus informavo, kad 239 Lietuvos respublikos piliečiai buvo nubauti, įvykdant mirties bausmę už dalyvavimą žydų tautos genocide, daugiau kaip 100 žmonių nebuvę reabilituoti. Premjerui buvo priminta, kad buvo vykdytas ir lietuvių tautos genocidas. Jis buvo paklaustas, ką vyriausybė tuo reikalu žadanti daryti. Atsakymas buvęs labai miglotas. Premjero žodžiais, šiandien dar labai daug nenorinčių, kad istorijos tąsa būtų atskleista. Teisinio bendradarbiavimo sutartis leistų įvertinti visus aspektus. Todėl svarbus esąs Genocido tyrimo centro darbas.

Tačiau jei kas norėtų lietuvių

tautą kaltinti, primetant jai kolektyvinę atsakomybę dėl žydų tautos įvykusios tragedijos, tai būtų nepriimtina. Kiekvienoje tautoje yra nusikaltėlių. Juos turi sudrausti policija, teismai, kalėjimai. Jeigu mano kaimynas ar net giminaitis įvykdytų nusikaltimą, argi aš už jį būčiau atsakingas?

1941 m., prasidėjus karui tarp Vokietijos ir Sovietų, buvo įsteigta laikinoji Lietuvos vyriausybė. Atstatyta buvusios nepriklausomos Lietuvos teisėtvara Kaune kėlė bylas visiems, kurie koku nors būdu, pasinaudoję karo aplinkybėmis, skriaudė žydus. Įsteigus vokiečių civilinę okupacinę valdžią, tokios bylos iš lietuvių įstaigų buvo perimtos vokiečių. Laikinoji vyriausybė nustojo veikusi, nes jos galios buvo suspenduotos.

Laikinoji Lietuvos vyriausybė pasmerkė žydų žudymą. Jos krašto apsaugos ministras gen. Stasys Raštikis buvo igaliojtas kreiptis į vokiečių karo komendantą gen. von Pohl ir fronto vadą gen. von Rocques, pareikšiant lietuvių tautos pasipiktinimą dėl žydų žudymo, prašant sustabdyti tas egzekucijas. Jie teisinosi, jog tai nesą jų kompetencijoje. Stengėsi ir Lietuvos dvasininkija, bet partangos buvo tuščios. Pagaliau buvęs prezidentas dr. Kazys Grinius, prel. Mykolas Krupavičius

ir buvęs žemės ūkio ministras prof. Jonas Aleksa memorandumu kreipėsi į vokiečių valdžią dėl žydų naikinimo, bet jie buvo nutildyti: dr. Grinius išstremtas į provinciją, o prel. Krupavičius ir J. Aleksas — į Vokietiją. Generalinis Reicho komisaras Lietuvai paskelbė, kad žydų reikalai priklauso vokiečių kompetencijai; jei kas mėgins žydus gelbėti, susilauks tokio pat likimo. Nežiūrint tokios grėsmės, daugelis lietuvių stengėsi gelbėti žydus ir nuo to skaudžiai nukentėjo.

Kartais pastebima spaudoje, kad žydai skundžiasi, jog daugelyje vietų jų kapinės yra apleistos. Nereikia pamiršti, kad daug kur ir kitų tautybių kapinės prastai prižiūrimos. Nepriklausomoje Lietuvoje iki jos 1940 m. okupacijos kiekviena tautybė bendruomenė rūpinosi savo kapinių priežiūra. Nieks tada nesikėsino prieš žydų sinagogas, kapines ar jose esančius paminklus. Prisimenu, Prienuose protestantų, katalikų ir žydų kapinės buvo greta viena kitos. Tarp šių tautybių išpažinėjų, kaip gyvųjų, taip ir mirusių atžvilgiu buvo darna. Prienų katalikiškoje gimnazijoje mokėsi šalia lietuvių katalikų, protestantų religijos išpažinėjų ir daugelis žydų tautybės mokinių.

Lietuva be lietuvių

Lietuva dar nespėjo sutvarkyti

ti ir pagarbiai palaidoti kaulus, kurie buvo komunistinio genocido aukos, kurie buvo nužudyti ir kurių kūnai buvo sumesti į nenaudojamus šulinius ar palaidoti išmatų duobėse, kurie žuvo lageriuose ir jų kūnai buvo išmesti į laukus ir apgraužti laukinių žvėrių ir šiuo metu net nerandama pėdsakų, kur jie palaidoti.

Lietuvos žemė ištisai yra aplystyta nekaltų jos žmonių kūnais. Turiu šilavoto apylinkės Marijampolės apskr., komunistų nužudytų žmonių sąrašą, kuris rodo, kad toje apylinkėje per trumpą laiką žuvo apie 80 žmonių. Cikabūdės, Dūmiškių, Maldabūdžio, Mielaišupio, Mieldažiškių, Naujasodžio, Klebiškių, Rudiškių, Serbentinės kaimuose nužudyta po 1 žmogų; Ingavangio, Jestrakio, Maciuliškių, Senaučio, Šiaulių, Skersabalio, Užbalių, Žemaitkiemio kaimuose — po du; Degimų, Pagirėlių, Sarginės, Vilkabūdės kaimuose — po tris; Janaukos, Žarstos km. — po keturis; Elzbiecinkos, Puziškių, Skuigės km. — po penkis.

Pakiauliškio km. nužudyti 7 žmonės, Stuomenų km. — 9 žmonės. Kai kuriose šeimose nužudyta po keletą asmenų. Skuigės kaime išžudyta visa Juodsnukių šeima, padegti trobesiai. Padegti trobesiai ir ūkininkų P. Marcinkevičiaus, M. Paulausko, J. Juodsnukio, J. Deiliaus, J. Virbicko, J. Kubiliaus. Turto gelbėti egzektoriai neleido.

Čia tik vienos apylinkės aukos, o tokių vietovių buvo daugybė. O kiek buvo išstremtų į Sibirą, kas gali tiksliai apskaičiuoti šias baisias genocido aukas. Juk buvo užsimota įvykdyti tikslą: bus Lietuva, bet nebus lietuvių.

Prieš įstatymus visi lygūs

Gaila, kad okupantui tada pavvyko suviloti kai kuriuos lietuvių, kurie už jodošiška grašį išdavinėjo savo brolius, tikėdamiesi pasinaudoti žuvusių ar deportuotųjų turtu. Tokie panašūs ir tuos, kurie prisidėjo prie žydų žudymo, tikriausiai dar daug jų yra gyvų ir gauna geras pensijas už uolų pareigų vykdymą.

1992 m. priimtas įstatymas „Dėl atsakomybės už Lietuvos gyventojų genocidą“. Turbūt pirma šios rūšies byla šiuo metu yra svarstoma Lietuvos Aukščiausiam teismui, kurioje kaltinamas pil. K. Kurakinas ir kiti trys jo bendrininkai, kad 1945 m. gegužės 17 d. Zarasų rajone, Antazavės valsč.,

Salinių kaime nužudė Gaidžių šeimą. Čia kaltinami „liaudies gynėjai“, ieškodami nuo sovietų armijos besislapstančio Leopoldo Gaidžio, padėgė jo namus. Kai, namui įsiliepsnojęs, ten buvusios moterys pro langus mėgino išsigelbėti, Karolina Gaidienė, 56 m., jau paskutiniam nėštumo mėnesyje Veronika Gaidienė 23 m. su vos puse metų turinčia dukrele Albinute, „liaudies gynėjų“ buvo nušautos, o L. Gaidys mirė degančio namo rūsyje. Be to, paaiškėjo, kad kaltinamasis Kurakinas, vadovavęs „liaudies gynėjų“ būriui, padarė ir daugiau baisių nusikaltimų, tarp kurių pririšęs prie medžio, išprievartavęs merginą, išvarė iš namų jos tėvą ir pats ten apsigyveno, kur ir dabar gyvena. Tai baisūs nusikaltimai, šaukiantys dangaus keršto.

Nors Genocido įstatymas priimtas prieš dviejus metus, bet atrodo, kad buvo ilgai delsiama kelti bylas tokiems niekšams. Dabar visuomenė Lietuvoje, kaip ir užsienio lietuviai, stebi ir laukia, kuo pasibaigs Gaidžių žudikų byla. O panašių atvejų pokario Lietuvoje buvo daugybė. Jei už žydų žudymą jau buvo nuteisti mirties bausme daugiau kaip du šimtai nusikaltėlių, laukiama teisingo atpildo ir raudoniesiems budeliams, nes prieš įstatymus turi būti visi lygūs. Jei buvo atsiprašyta už žydų naikinimą, tai kas ir kada atsiprašys už Lietuvos ramių gyventojų žudynes sovietinio teroro metais.

KALTINAMI AUTORINIŲ TEISIŲ PAŽEIDIMU

Baigta nagrinėti pirmoji autorinių teisių pažeidimo byla Lietuvoje. Spalio 4 d. Kauno m. teisme buvo paskelbtas nuosprendis. Leidybos firmos „FD“ savininkas M. Giedrys ir jo pasamdyta darbuotoja N. Širvaitytė buvo kaltinami išleisdami Š. Brontė romaną „Džeinė Eir“, pasisavindami vertimą, kuris buvo atliktas M. Kazlauskaitės ir jos sutuoktinio 1957 m. ir pakartotinai išleistas 1985 m.

M. Giedrys buvo pripažintas kaltu, padarius nusikaltimą ir nuteistas 1,5 metų pataisos darbų kitose vietose, iš jo uždario atskaitant valstybės nauda po 20 proc. Taip pat iš M. Giedrio priteistas 8,000 litų civilinis išmokėjimas M. Kazlauskaitės naudai. N. Širvaitytė išteisinta, neradus jos veiksmuose nusikaltimo sudėties.

(„Lietuvos rytas“, 10.06)

Rusijos ekonomikos „kalnai ir pakalnės“

Kaip ir kitos, dar neseniai Sovietų Sąjungai pavaldžios Rytų ar Vidurio Europos respublikos, Rusija išgyvena sunkų ekonominį laikotarpį su visais jo priedais: darbų ir rublių trūkumu, didėjančia infliacija ir valstybiniu deficitu. Tačiau Rusijos ekonomikos „kalnai ir pakalnės“ susilaukia nuolatinio dėmesio Amerikos žiniasklaidoje, nes tose „pakalnėse“, vakariečių nuomone, tūno buvusio komunizmo smėklos, pasiruošusios pasinaudoti visuotiniu gyventojų nepasitenkinimu demokratinėmis reformomis, neatnešusiomis greitų gerovės.

Šių metų ruduo ankstyvais šalčiais supurtė ne tik Rusijos gamtą, bet ir ekonomikos sluoksnius. Pirmoji „šalna“ užklupo rublį spalio 11 d., kai jo vertė staiga krito net 27,4 proc. (lyginant su JAV doleriu). Rusijos Centrinis bankas nepajudino nei piršto rublį palaikyti, tik paskutinę minutę įsikišo, kad vertė dar labiau nekristų. Tiesą pasakius, Centrinis bankas jau rugsėjo pabaigoje nustojo dėti pastangas, kad rublio nuvertinimo būtų išvengta, ir nuo to laiko Rusijos valiutos vertė sumažėjo apie 20 proc., kol įvyko spalio 11 d. krizė. Rublio „braškėjimas“ sujaudino ne tik Rusijos reformų propaguotojus, bet ir užsienio investitorius.

Prez. Jelcinas nedelsė ieškoti rublio nuvertinimo kaltininkų, paskelbdamas, kad visa tai yra „sabotažas arba bent ypatingo nepareigingumo apraiška žmonių grupės, gudriai suorkestravusios rublio vertės kritimą...“ Jis taip pat įsakė valstybinio saugumo agentūros (KGB palikuonės) viršininkui Sergej Stepasiniui per tris dienas surasti kaltininkus.

Lapkričio 4 d. Rusijos ekonomikos vežimėlį vėl vos neapvertė žinia, jog atsistatydino finansų ministras Aleksandras Šokin, protestuodamas, kad Jelcinas į svarbią finansų ministerijos vietą paskyrė Vladimirą Panskov, sovietinių laikų biudžeto specialistą, keletą mėnesių už kyšininkavimą praleidusį kalėjime. Vėliau jis buvo išteisintas. Šokinas pareiškęs, kad jo dėl paskyrimo

atsiklausta, nors prezidentas buvo žadėjęs tai padaryti.

Šokinas turėjo neblogą vakariečių pasitikėjimą, todėl jo pasitraukimas gali turėti neigiamų pasekmių, ypač susietų su Pasaulio Valiutos banko (PVB) paskola Rusijai 1995 metais. Maskvos vyriausybė pageidauja bent 6-12 bil. dol. paskolos, bet PVB sąlyga yra ekonominių reformų tąsa.

Nepaisant visų nesėkmių krašto ekonominiame progress, Rusijos vyriausybė, o ypač ministras pirmininkas Viktoras Černomyrdin, nestokoja optimizmu. Spalio paskutinę savaitę parlamentui jis pateikė 1995 m. biudžeto samatą, kuria jo žodžiais, „remiasi visos tolimesnės krašto reformos ir ekonominis augimas“. Biudžetas paruoštas vakarietišku stiliumi. Černomyrdin tvirtina, kad didžiausias reformų priešas yra infliacija, o ji iki 1995 m. pabaigos būsianti pažabota: sieks tik 30 procentų. Vyriausybė pasiryžusi finansuoti 24 bil. dol. deficitą (maždaug 7,8% visų krašto pajamų sumos), pritraukiant užsienio investicijas. Ministras pirm. 1995 m. vadina finansinio pastovumo metais, o 1996-tieji bus jau „išlipimo iš depresijos laikai“. Stiprų ekonominį augimą jis pranašauja 1997 metais.

Nors parlamentas, didieji bankai ir finansų ekspertai žvelgia į ministro pirm. biudžetą su neslepia nepasitikėjimu ar net pašaipa, Černomyrdin susilaukė paramos iš pačių valdžios viršūnių, kai prez. Jelcinas pakėlė pareigose stiprų reformų šalininką Anatolijų Čubais, suteikdamas jam „laisvas rankas“ sutvirtinti ekonomines pozicijas. Manoma, kad Čubais sugebėjimai padės „prastumti“ biudžetą per nepalankų parlamentą. Vienas svarbiausių jo uždavinių yra puoselėjimas gerų santykių su tarptautinėmis finansų institucijomis. Čubais paskyrimui pritaria net buvęs finansų ministras Šokin, kuris tik prieš dieną atsistatydino.

Šiaip ar taip, Rusijos ekonomikos ir apamai finansų machinacijos atidžiai stebimos Vakaruose.

menį beginant Vasario 16-osios Akta ir jo reikšmę taikos metu. Prasė neužmiršti paskaitą paj

vairinti savo asmeniškais prisiminimais.

(Pabaiga)

ŠŪVIS DĖL LAISVĖS

BALYS RAUGAS

2

Net dukart jis pakartojo: „Lietuva pavojuje! Tad ginkim Lietuvą!“ Ir kreipdamasis į kiekvieną vardą — Petrai, Antanai, Zigmair ir kt., skaitė toliau Šleževičiaus atsišaukimą vėl akcentuodamas: „Draisiai, be baimės, kaip mūsų tėvai ir sentėviai, užstokim priešams kelią, pakelkim žygi už mūsų Motiną Tėvynę, už Lietuvos valstybę“. Ir po to pridėjo:

— Taigi palikime mokyklos suolus ir neškime savo širdis Tėvynės laisvei!

Šitaip iš gimnazijos klasių šitie devyni moksleiviai buvo pašaukti šūviui dėl Lietuvos laisvės.

Abu mokslo draugai — Keraitis su Ilgūnu — buvo vienodo ūgio, nuo pirmosios klasės sėdėjo tame pačiame suole, abu buvo priimti į Karo mokyklą, kurios kursą, dėl karo sąlygų sutrumpintą, po pusmečio baigė, ir abu leitenantai buvo paskirti į tą patį dalinį, kovojusį su lenkais. Neišskiriamą jų draugystę užbaigė Lietuvos laisvės kovos su lenkais.

Augustavo apylinkėje pelkynai. Žemė pažliugusi purvu, o naktis tamsi, kaip niekšio sąžinė. Iš tolių aidi tankesni ir retesni šūvių aidai. Padangė žaizduoja kruvinomis liepsnoms.

Pirmosios Lietuvos nepriklausomybės metais jie gynė savo tėvynę nuo gausių ir įkyrių priešų.

būrys, išsidėstęs dešinėje. Žinia apie lenkų artėjimą per ryšininką jau pasiekė abu būrius.

Leitenantas Keraitis įsakė būriui į sekti. Iš toli aidi patrankų dundesys. Mintyse staiga pasirodo motina su tėvu. Jie nuo pat vaikystės, išleisdami jį toliau nuo namų, palaikindavo kryžiaus ženklą, o dabar regi motiną suklupusią prie stalo ir garsiai kalbančią „Sveika Marija“...

Netolimas žygis iki tilto, tačiau purvas ir vanduo stabdo žingsnius. O už tilto jau tarsi kulkosvaidžiai. Leitenantas Keraitis slenka pirmasis patiltėn. Paskui jį ir vyrai su paruoštais sprogmenimis. Leitenanto Ilgūno būrys jau kaunasi. Keraičio vyrai, laimingai įvykde uždavinį, pradėjo skubiai šliaužti atgal.

— Ačiū Dievui, — atsiduso leitenantas Keraitis, kai sprogmenys tiltą perkirto į dvi dalis, o jo visi vyrai buvo šalia jo...

Debesuotos aušros šviesoje jau buvo ramu, tik naktinės kovos vietoje, kur į vandenį nugarmėjo medinis tiltas, Keraitis pastebėjo savo draugą, suknibusį prie beržo... Šalmas nukritęs. Galva kulkos perverta. Atviros akys tarytum sakė: „Savo pareigą Tėvynei atlikau...“

*

Iš neužmirštamų prisiminimų į dabarties tikrovę mokytoją Keraitį, karininką — savanorį, į kasdienybę grąžino telefono skambutis. Vietos šaulių kuopos pirmininkas pranešė, kad šauliai rengia visuomenei Lietuvos kariuomenės atkūrimo — Lapkričio 23-osios minėjimą ir kviečia jį pasakyti pagrindinę kalbą, paryškinant kariuomenės vaid

Paminklas žuvusiems Nepriklausomybės kovose ties Širvintais.

TIESIAME PAGALBOS RANKA

Š.m. spalio 22 d., šeštadienį, Šv. Kazimiero seserų vie-nuolyno auditorijoje įvyko iškilmingas BALFo 50 metų veiklos jubiliejinis seimas. Salės gilumoje scena puošė įspūdingai ses. Mercedes nupieštas milžiniškas paveikslas — pano-rama su Vilniaus Aušros Vartų dievo Motina, prie prezidento stalo dominavo BALFo ženklas — penkios ištiesios rankos, simbolizuojančios mūsų plane-tos penkis kontinentus, su užrašu — Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas.

8:30 val. r. įvyko BALFo di- rektorių priešėiminis posėdis, 9 val. — registracija, 9:30 val. prasidėjo seimas, kurį atidarė Stasys Vanagūnas, Čikagos apskrities pirmininkas. Gie-dami JAV ir Lietuvos himnai. Solistas Algirdas Brazis. In- vokaciją skaitė kun. Jonas Ku- zinskas. Mirusiųjų pagerbimą pravedė kun. Jonas Juozapaitis, paskaitydamas mirusiųjų baltininkų sąrašą nuo pasku- tinio seimo (1989) ir juos prisimindamas jautriai žodžiu. Išrenkamas darbo prezidentas. Rytmetinei sesijai pir- mininkavo Rimtautas Dabšys iš Los Angeles, CA, popietinei — dr. Pranas Budininkas iš Juno Beach, FL. Garbės prezidentu sudarė, anot pirmininkaujančio, visi dalyvaujantys garbingi BALFo darbuotojai, esantys šioje salėje.

Toliau vyko sveikinimai. Kal- bėjo ambasadorius Anicetas Simutis, kuris šiais metais šven- čia savo diplomatinės tarnybos 60 m. sukaktį. Jis kalbėjo apie Amerikos lietuvių organizuotą pagalbą — BALFą, kuris buvo įsteigtas tam tikslui. Kalbėtojas pažymėjo, kad BALFas iš sovie- tų pusės visur buvo pristatomas, kaip bausis imperializmo įran- kis. Pasakojo apie tuometines problemas, linkėjo BALFui sėkmės.

Kalbėjo Lietuvos garb. kon- sulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Vargas, skurdas išliko ir var- gina mūsų tėvynę. Lietuviai yra sustiprinę savo šalpa, darbą, tačiau dabar turi keistis ir šalpos, paramos būdai, todėl sveikindamas linkėjo kūry- bingai žvelgti į ateitį. Į seimą kreipėsi Šv. Kazimiero seserų vienuolyno gen. viršininko seselė Marylin Kuzmickus, sveikindama valdybą ir visus narius. Ji paminėjo, jog seselės linki visiems Aukščiausiojo palaimos, stengiasi padėti Lietuvai, rūpinasi ir savo seselėmis Pažaislyje, jas remia. Sakė, kad visos seselės meldžia- si už BALFo darbuotojus.

BALFo 50 m. jubiliejaus pro- ga sveikino svečias iš Lietuvos Balys Gajauskas, Lietuvos Poli- tinių kalinių ir tremtinių saj.

pirmininkas Lietuvos seimo narys. Jis įteikė BALFui padėkos ir garbės raštą, kaip dėkingumo ženklą už didelę paramą buvusiems tremtiniais ir kaliniais.

ALTo vardu sveikino Grožvy- das Lazauskas, išvardindamas visus garbinguosius dalyvius, pradėdamas nuo Marijos Rudie- nės. Dr. Leonas Kriaučiūnas Tautininkų sąjungos vardu sveikino garbės prezidentą, M. Rudienę ir visus seimo dalyvius, pažymėdamas 1994 m. reikš- mingąją datą — 50-metį — pa- brėžė, kaip visi pabėgėliai naudojosi BALFo ištiesta pagalbos ranka.

Ateitininkų Federacijos vardu seimą sveikino Juozas Polika- tis, linkėdamas sėkmingai tęsti šalpos veiklą. Lietuvos Vyčių or- ganizacijos vardu į seimo daly- vius kreipėsi ir juos sveikino centro valdybos pirmininkė Evelina Oželienė. Jėzuitų vie- nuolijos vardu sveikino kun. Juozas Vaišnys. Lietuvos Kuni- gų Vienybės vardu sveikinimo žodį tarė kun. dr. Voldemaras Cukuras iš Putnam, CT.

Lietuvos Politinių kalinių, na- cių ir sovietų koncentracijos stovyklų sąjungos vardu BALFą sveikino jos pirmininkas Pilypas Narutis ir ta pačia pro- ga įteikė čekį, kaip auką atidarymui specialaus šalpos fondo remti Lietuvos politinius kalinius ir tremtinius, bu- dinčius šiuo metu buvusiuose KGB rūmuose Vilniuje, protes- tuojančius prieš aiškiai dikta- tūrinę LDDP valdžios sauvą, tiesiogiai nukreipta prieš juos ir visą tautą.

Kalbėjo Alena Devenienė-Gri- gaitienė, viena seniausių šio seimo dalyvių, pažymėdama, kad, pasitraukę į Vakarus, lietuviai tik dėka BALFo tapo neišstremti į Rusiją, į Sibirą, o, žvelgiant toliau į ateitį, BALFas ir toliau bus Alfa ir Omega šalpos srityje.

Lietuvių fondo vardu sveikino Tarybos pirm. Marija Remienė, pabrėždama, kad tik darbu ir pasišventimu įkurtas BALFas buvo reikalingas anksčiau ir la- bai reikalingas dabar.

Sveikino Lietuvių Bend- ruomenės vardu Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė.

Pagal BALFo įstatus buvo vykdomas vardošaukis ir man- datų įteikimas, kurį pravedė gen. sekretorius dr. Pranas Budininkas. Mandatų komisija sudarė: Česlova Bačinskienė, Bronė Motušienė ir Valerija Čepaitienė. Praeito seimo pro- tokolas priimamas vienbalsiai.

Didelio susidomėjimo dalyvių tarpe susilaukė Balys Gajaus- kas. Jis savo kalboje ypač pa- brėžė BALFo nuveiktus milži-

BALFo sukaktuvinio seimo dalyviai. Seimas įvyko š.m. spalio 22 d. Šv. Kazimiero seserų vie- nuolyno auditorijoje. I eil. iš kairės: Stasys Vanagūnas, Čikagos apsk. BALFo pirm.; inž. An- tanas Rudis; Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza; Balys Gajauskas; amba- sadorius Anicetas Simutis; BALFo centro valdybos pirm. Marija Rudienė; Alena Devenienė-Gri- gaitienė, BALFo vicepirm. kun. Jonas Kuzinskas; gen. sekr. dr. Pranas Budininkas; direktorių tarybos pirm. Rimtautas Dabšys.

Nuotr. Jono Tamulaičio

niškus darbus lietuvių ir Lietu- vos gelbėjimo srityje. Kalbėjo apie sovietų lagerių sistemą, kur lietuvių kalinių buvo didelis procentas. Sunku buvo surasti tuos izoliuotus, paslėptus žmones, praeinant pro „geležinę uždangą“, bet BALFas suras- davo. „Mes mažai žinojom apie BALFo organizaciją ir būdus, kaip ji galėjo praeiti, pralįsti pro KGB kontrolę, bet pagalba pasiekdavo mūsų šeimas. Tai buvo gyvybės ir mirties reika- las. Pvz., būnant Mordovijos la- geriuose mus, lietuvius, pasiekė 10 dežių po 50 kilogramų siun- tiniai su užsienietiškais užra- šais, neįprastomis etiketėmis. Lagerio administracija tuoj pat atkreipė dėmesį. KGB kviečia tardo ir sako: „Jūs gavote siun- tinius, o ar žinote iš kokios or- ganizacijos? Tai juk fašistinė or- ganizacija“. Po kelių dienų at- važiuo KGB karininkai ir pareigūnai iš Lietuvos. Ir vėl iš- naujo kviečia, tardo 7-8 žmones, jų tarpe ir mane. Teko atremti čekistų išpuolius ir klastą, ta- čiau vis tiek po kurio laiko pasi- rodė specialiai tam reikalui jų užsakyta ir išleista knyga: „At- sargiai! BALFas!“ Jūsų šalpos organizacija tikrai atliko didžiulį vaidmenį, kad mes išlikome gyvi. Materialinė parama padėjo fiziškai išgyventi, pakelti vargą, bet dar svarbesnė buvo moralinė parama. Ji kėlė mūsų dvasią, moralę. Mes sužinojom, kad šalia mūsų yra žmonės, kurie kažką daro, rūpinasi mumis, žino, kad mes čia esame ir mums buvo malonu pajusti,

kad nesame vieni. Vientatvė sle- gia. Daug nušūdavo. Kali- nių šeimos blaškydavosi be butų, be lėšų, nuolatos persekio- jamos KGB. Kai daugelis pagaliau grįžom, tai vėl buvome terorizuojami, neleidavo prisi- registruoti, vaikydamo iš vienos vietos į kitą, neduodavo butų, buvome kaip raupsuotieji, visi suregistruoti. Niekur nepasi- slėpsi, nedingsi. Neatidavė, ne- gražino anksčiau turėto turto, daiktų, kuriuos išsidalino stri- bai. Vyko tačiau kova ir tokiomis esamomis sąlygomis. Pagaliau atėjo tarytum nepri- klausomybė. Aukščiausiojoje Taryboje lyg tai laimėjom, mūsų buvo 104 nariai. Tačiau dešinieji, kaip avelės, perėjo į kairę ir likome tik 40. Net mūsų polit. kalinių ir tremtinių laikraštis buvo uždraustas, vienu tarpu jis uėjo, paskui vėl pradėjo leisti. Mūsų ir jų pozici- jos, kai grįžom iš Sibiro buvo ne- vienodos. Jie valdė fabrikus, gamyklas, buvo labai išsi- mokslinę, laimėjo rinkimus, o ministrai liko tie patys ir jie tie patys. Pvz., Aukščiausiojoje Taryboje pristatė Prunskienę ir buvo klausama: „Ar esate ko- munistų partijos narė?“ atsakė: „Aš vakar išėjau iš partijos...“ Jie sutraukė grupę draugų iš 140, o 80 iš jų komunistų parti- jos nariai. Landsbergis buvo apsisėdęs trimis pavduotojais, kurių vienas buvo KGB agen- tas. Mes jiems visą laiką buvo- me nepatogūs, tačiau, kiek buvo galima, buvome kartu. Sąži- ningai atsisakiusius praeities,

(Nukelta į 5 psl.)

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokė- sit už apdraudą nuo ugnies ir au- tomobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

IVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą.

Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

WEALTH I & I

VIDMANTAS GARLAUSKAS

Ieškote prieinamo gyvybės ar/ir sveikatos draudimo?

tel.: 312-778-1305

Insurance provided by selected insurance companies

J.M.Z. Construction Co.

Custom carpeting, rec. rm. addi- tions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hang- ing & taping; aluminum siding, sof- fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel. 708-620-9942.

Vilniaus Universiteto Dainų ir Šokių ansamblis

Atlieka: Kepurnę, Brolio sode, Du raitu jojo, Leliūnų Kadrius, Parovėja, Rolenderis, Pjesė skrabalams, Untytė, Į šventę, Kadrius ir polka, Jauni- mo šokis.

Meno vadovas ir dirigentas — Vidas Aleksandravičius. Choro vadovas ir dirigentas — Vy- tautas Abaris. Kanklių grupės vadovė — Daiva Čičinskienė. Orkestro vadovas — Kastytis Mikiška.

Kasetė — stereo, 1989. Kasetės kaina 10 dol., Illinois gyventojams Tax 0.88 ct. Per- siuntimo išlaidos: USA — 3 dol.; Canada — 4 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriui ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaidą

Privačiai parduodamas 15 me- tų 3 mieg. namas su rūsiu ir 1 auto. garažu, Lockport, IL, netoli P. Liet. centro. Kaina \$135,000. Skambinti 708-301-7177.

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas bu- tas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 į mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Aliną nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

HELP WANTED

PUNCH PRESS OPERATOR EXPERIENCED

Must speak English, read blue prints and have knowledge in set-up. Must be willing to work O.T. Pd. Hosp. & 401k plan. APPLY IN PERSON:

QUALITY HINGES, INC.
277 W. 154th Street
South Holland, IL 60473

SIŪLOME DARBUSI

Gail. seserų padėjėjoms, kompanijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care Employment Agency
Tel. 312-736-7900

FOR SALE

Parduodami importuoti ir amer. gamybos **AUTOMOBILIAI** prieinama kaina. Kreiptis į Raimundą tel. 708-960-2100, Continental Acura, 2110 Ogden Ave, Lisle, IL

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė — \$32

8 svarų statinaitė — \$18

Skambinkite: 708-532-5951

Pristatome UPS

„Lietuvos Vaikų Vilties“

aukos gautos 1994 m. spalio mėn.

- 1000 dol. L. Carlson, IL;
- 500 dol. E. Egan, IL;
- 100 dol. K. Biknevičius, IL; J. Paronis, IL;
- 50 dol. A. ir I. Šekas, CA; K. Keciūris, VA;
- 30 dol. Drs. V. ir J. Narutis, IL; M. MacQueen, MD;
- 25 dol. M. R. Andrijonaitė, IL; Z. Žvirzdys, WA; a.a. TA- DO JURCIO atm.: K. V. Jonaitis, IL;
- 20 dol. M. Tamulionienė, IL; V. A. ir S. Mažeika, GA;
- B. Kozica, FL; O. Miniatiene, FL;
- 15 dol. A. Kybartienė, IL;
- 10 dol. B. Butler, IL; J. Kybartas, IL; D. Uogintienė, CT;
- R. ir P. Bernotavičius, IL; a.a. **SOFIJOS OŽELIENĖS atm.:** S. Plėnienė, IL;
- 5 dol. R. Isenegger, IL.

„Lietuvos Vaikų Vilties“ komitetas nuoširdžiai dėkoja aukotojams už suteikiamą paramą Lietuvos vaikams su or- topedine negalia.

Prenumeruokite BRIDGES

JAV Lietuvių Bendruomenės žurnalas anglų kalba leidžiamas 10 kartų per metus:

Prenumerata — \$18.00 - JAV, \$32.00 - Užsienyje

Puiki dovana giminėms, draugams, ypač anūkams!

Čekius rašyti ir siųsti: BRIDGES

2715 E. Allegheny Ave.
Philadelphia, PA 19134

BRIDGES siųsti:

vardas/pavardė

adresas

miestas

valstija

zip

BRIDGES

LIETUVIŲ AMERIKONŲ ŽURNALAS

1994 m. Nr. 10

1. L. Carlson, IL;

2. E. Egan, IL;

3. K. Biknevičius, IL; J. Paronis, IL;

4. A. ir I. Šekas, CA; K. Keciūris, VA;

5. Drs. V. ir J. Narutis, IL; M. MacQueen, MD;

6. M. R. Andrijonaitė, IL; Z. Žvirzdys, WA; a.a. TA- DO JURCIO atm.: K. V. Jonaitis, IL;

7. M. Tamulionienė, IL; V. A. ir S. Mažeika, GA;

8. B. Kozica, FL; O. Miniatiene, FL;

9. A. Kybartienė, IL;

10. B. Butler, IL; J. Kybartas, IL; D. Uogintienė, CT;

11. R. ir P. Bernotavičius, IL; a.a. **SOFIJOS OŽELIENĖS atm.:** S. Plėnienė, IL;

12. R. Isenegger, IL.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and **VILNIUS, LITHUANIA.**

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the com- fort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

Balys Gajauskas, Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirm. ir Lietuvos seimo narys, kalba BALFo jubiliejiname seime.

Nuotr. Jono Tamulaičio

(Atkelta iš 4 psl.)
sunkumų ir vargo.

Paramos sulaukiama iš jų. Esame dėkingi. Mes neslepia, kas mums aukoa. Mes esame tarpininkai tarp tų, kurie aukoa ir kurie paramos reikalingi. Aukos skelbiame „Tremtinys“. Kova aštrėja, nes mes esame finansiskai terorizuojami, mus nori finansiskai sužlugdyti. Pvz., atėjo iš finansų ministerijos inspektorė, paėmė mūsų laikraštį „Tremtinys“ ir iš ten suskaičiavo šalpos aukų sumas, kurias gavom. Sako, nesumokėjote 11,000 litų ir uždėjo pabauda dar 21,000 litų. Kad neuždėtų dar daugiau, turėjome sumokėti. Įsakymas išieškoti mokesčių atėjo iš ministro pirm. Adolfo Šleževičiaus. Aišku, jie turi valdžią, kariuomenę, policiją, kuri turėjo nurodymą mus išmesti, tačiau policija mano, jog tai politinis ginčas tarp LDDP ir tremtinių.

Kaip mes toliau gyvuosime — nežinome. Ar jie imsis, ar nesiims kokių priemonių? Mes kovojame vieni. Kreipėmės į kitas organizacijas, tačiau paramos nėra.

Mes dėkingi, ypač M. Rudienė, tiek daug dirbusiai be jokio atlyginimo 50 metų BALFo labdaros baruose. Mūsų žmonės kartais nesugirdo, kartais nežino, nes per mažai rašoma apie BALFą. Dėkoju jums visiems aukojusiems ir pinigais, ir daiktus, suteikusiems visokeriopą šalpą.

Vėliau Lietuvių fondo atstovė Marija Remienė įteikė po knygą — „Lietuvių fondo“ 2-ji tomas — Baliiu Gajauskui, amb. A. Simučiui ir Marijai Rudienėi.

Prasminga kaba pasakė M. Rudienė, BALFo centro valdybos pirmininkė, prisiminusi praeitį, kai Čikagoje buvo 15 katalikiškų parapijų ir 2 liuteronų, prie kurių veikė BALFo skyriai, kai sėkmingai BALFo veiklai vis talkininkavo jos vyresnysis Antanas Rudis, išrūpinamas leidimą iš Čikagos mero praversti didžiulius rinkliavos miesto gatvėse. Kaip greit praslinko tie 50 metų nenuilstamoje veikloje. Apžvelgę trumpai bendrą centrą, skyrių ir direktorių veiklą. Ypač įvertino centro valdybos narių — Albino Dzirvono, Kosto Čepaičio ir Stasio Vanagūno didelę talką. Jie beveik kasdien ateina įstaigon padirbėti. Taip pat — Laimos Aleksienės, įstaigos vedėjos darbą, kartu su Irena Polikaitiene ir Kaste Venckute, pamindama, kad išsamus pirminkės ir reikalų vedėjos pranešimas bus raštu išsiuntinėtis visiems seimo atstovams ir įgaliotiniams, nes dėl laiko stokos neįmanoma padaryti tikslaus pranešimo. Kalbą užbaigė giliai simboliu BALFo apibūdinimu, kuris yra išreikštas dail. P. Aleksos sukurta ženkla: „Tiesiamė pagalbos ranka“ — penkios rankos atstovauja penkiems kontinentams, nes BALFas šelpia vargstančius lietuvius, kur jie pasaulioje bebūtų. O tos ištisos penkios rankos — gėlytės pavidalu — kartu ir prašo ir duoda.

Kalbėjo centro valdybos vicepirm. Albinas Dzirvonas apie pagalbą Suvalkų trikampui, Lenkijoje, kur yra pasiūnčiama apie 1,000 siuntinių per metus, su naudotais rūbais, maistu ir vaistais. Jis atlieka įvairių prekių supirkimą ir su talka pristato į centro įstaigą.

Išdo apyskaitą padarė išd. Kostas Čepaitis, ji buvo pateikta atskiru leidiniu — už ketverius metus. Kalbėjo direktoriai ir skyrių atstovai iš Cicero, Philadelphijos, Newark, NJ, Kalifornijos, Detroit, Floridos ir Čikagos.

Pagal įstatus seime buvo išrinkti 33 BALFo direktoriai, iš kurių 25 perrinkti ir 8 — naujai išrinkti.

Darbo posėdžiai buvo uždaryti 5 val. p.p. ir pirmininkė pakvietė seimo dalyvius į „Subatvakarį“ — „Plungės kaimelyje“. Autobusai iš vienuolyno kiemo nuvežė dalyvius į Rudžių ūkį, kur svečiai buvo pavalinti ir linksmiai praleistas vakaras, grojant muz. Faustui Stroliai ir sol. Algirdui Braziui vadovaujant dainoms.

Sekmadienį, spalio 23 d., 10:30 val. r., įvyko šv. Mišios šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, kurias aukoją klebonas kun. Jonas Kuzinskas, dalyvaujant kun. dr. Valdemarui Cukurui. Mišių metų išpuodingai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, solo giedojo sol. Margarita Momkienė. Vėliau parapijos salėje vyko seimo narių pabendravinimas, pusryčiai ir naujų direktorių posėdis, kuriame direktoriai išrinko naują centro valdybą: Marija Rudienė — pirmininkė, Albinas Dzirvonas — vicepirm., kun. Jonas Kuzinskas — vicepirm., kun. Jonas Juozapaitis — vicepirm., Stasys Vanagūnas — vicepirm., Juozas Majauskas — generalinis sekretorius, Kostas Čepaitis — izdininkas, Vytautas Kasniūnas — protokolų sekretorius.

Jubiliejinio seimo iškilmingas banketas su programa ir šokiais vyko Oak Lawn „Hilton“ viešbutyje, Oak Lawn, IL. Dalyvavo garbingi svečiai: ambasadorius A. Simutis, B. Gajauskas, A. Rudis, prel. K. Vasilaiškas iš Vilniaus ir kiti. Programai vadovavo Juozas ir Marija Majauskai iš Philadelphijos. Himnų giedojo ir dainų pynę atliko sol. Algirdas Brazis. Grojo Ričardo Soko orkestras. Invokaciją pakalbėjo kun. J. Kuzinskas. Banketo metu buvo įteikti žymenys su BALFo simboliu ambasadoriui A. Simučiui ir B. Gajauskui.

Sensacija tapo netikėta Jono Stonkaus auka BALFui — 5,000 dol. — ir jo paties lūpomis paskelbtas pareiškimas, jog jis pajuto „sąžinės graužimą“, kad niekad neaukojo BALFui, kuris gelbėjo ir šelpė jo šeimą sunkiose valandose. Stonkus taip pat pažadėjo stipriai paremti iš Sibiro grįžtančius lietuvius. Jo pareiškimas ir pažadeta parama Sibiro tremtiniams buvo priimta banketo dalyvių audringais plojimais.

Povilas Vaičekas

Toronto Prisikėlimo parapijos salėn po sumos rinkosi ne tik jungtinis Hamiltono Aušros Vartų (vadovaujamas D. Deksnytės), Prisikėlimo parapijos ir „Volungės“ (vadovė D. Viskontienė) chorai, gražiai padainavę Lietuvoje įvykusios dainų ir šokių šventės metu, bet gal daugiau, nei keturi šimtai svečių. Tarp jų nemaža įvairių profesijų, amžiaus gydytojų, kunigų, inžinierių, pensininkų ir net du vyskupai — Paulius Baltakis, OFM, ir Juozas Preikšas. Visi susėdo prie stalų, ant kurių buvo tikrai kelios riekelės lietuviškos duonos ir pagal Kauno „Caritas“ valgyklos atsiųstą receptą vietos šeiminių išvirta stambiu kruopų sriuba. Nieko daugiau. Kas čia pasidarė, kad tokio turtingo Kanados krašto lietuviai, nuo ankstyvo sekmdienio ryto išalkę, pasninkauja, ir dar taip ilgai išlaukė pietų, šitaip kukliai visi suėję draugėn valgo?

Kaip ir daugelio susirinkimų ir renginių siela — Prisikėlimo parapijos tarybos pirm. Birutė Čepaitienė vieną po kito pristatė choras, dirigentus, atlikėjus, kvietė prie mikrofono kalbėtojus.

Toronto Prisikėlimo parapijos tarybos labdaros sekcijos pirm. dr. Judita Čuplinskienė susirinkusiems papasakojo, kaip 1993 m. vasario mėn. per metinę parapijos vakarienę parapijiečiai nutarė savo lietuviškos bendruomenės keturias dešimtmečio progą paremti Lietuvos alkstančiuosius. Sužinoję, kad Vilniuje įsteigta labdaros valgykla „Betanija“ labai reikalinga pagalba, nusisuntė paramos. Nenorėdami skriausti ir kitų vargšų, torontieškieji šelpėjai apsiėmė per savo jubiliejinį metus padėti ir Kauno „Caritas“ maitinamiems žmonėms. Šitaip jie kas mėnesį ėmė siųsti pašalpą dviems šimtams alkanųjų.

Pirmiesiems metams pasibaičius, parapijos taryba nutarė vargstančius lietuvius šelpiti tol, kol Lietuva pati galės savo piliečius aprūpinti taip, kad niekam nereikėtų badauti, skursti, elgetauti. Tačiau stokingių ne mažėja, o vis daugėja. Iš pradžių pati galėjusi išsiųsti, Kretingoje Tėvų pranciškonų suorganizuota vargšų maitinimo įstaiga dabar pati viena jau negali išsilaikyti, nes remtis vien savanorių pagalba, surinkti daugybę maisto produktų ir kasdien išmaitinti po 150-200 žmonių jau neįmanoma. Torontieškieji ištisė ranką ir Žemaitijos alkaniesiems, nes pareiškimų prie pietų stalo diena iš dienos daugėja, o kretingieškieji pranciškonai jokiū būdu neįstengia visų patenkinti. Todėl talonai dėl alkanųjų pertekliaus, lygiai kaip Vilniuje, teišduodami tikrai dviems mėnesiams, o paskui aptar-

naujami kiti bėdos ištiktieji. Kretingoje buvo mėginta pasisodinti bulvių, bet šiemet dėl sausros derlius menkas, todėl šiai vargo valgyklai reikės pirkti ne tik duoną, bet ir bulves, daržoves, nes rajono valdyba jokios paramos nežadėjo. Tiems, kurie sėda prie vargšų stalo, pinigų neužtenka maistui, o ką kalbėti apie mokesčius už butą, elektrą, kurą.

Kauno „Caritas“ valgykla maitina 300-500 alkanų. Iš čia maistas gabenamas į tris vietas — Šančių, Petrašiūnų ir Katedros parapijas. 1994 vasario mėn. vargo valgykla atidaryta ir Vytauto Didžiojo universitete, kur yra 180 studentų, kurie, pasak Kauno „Caritas“ reikalų vedėjos s. Virabašūtės, minta tikrai iš Toronto Prisikėlimo parapijos lietuvių atsiųstų pinigų. „Šiemet pinigines paramos negavome nei iš vienos organizacijos, nes imonės bankrutuoja“, — rašo laiške labdaros reikalus tvarkanti seselė. Kauniečių vargo valgyklas paremia duonos kepykla, mėsos kombinatas duoda kaulų vienašyk per savaitę, akcinė imonė „Metelė“ — kartą per mėnesį daržovių, o „Saulėtekis“ su „Ančiuku“ — retkarčiais nepagaili sultinio. Viena kitąsyk pasitaiko atsiktikinių rėmėjų, bet to mažai.

Apie Vilniaus vargo valgyklą žinių atsiuntusi s. Aldona Dalgėdaitė: „Betanijoje“ šiuo metu maitinami 500, o prie Katedros 100 alkanų. Studentams valgykla, kadangi buvo labai nuniokota, dar tik pradėta remontuoti ir nežinia, kada pradės veikti. Pastoviai šią valgyklą teremia Toronto Prisikėlimo parapija. Iš respublikos vyriausybės nėra miesto valdžios jokios pagalbos negaunama. Nors buvo prašyta sumažinti mokesčius už komunalinius patarnavimus, bet į prašymą visiškai neatsižvelgta. Vargo valgykla laikosi tik iš aukų. Kartais Ritos Dapkutės restoranas duoda atlikusio maisto, prastesnės mėsos; per sezoną šiltnamių kombinatas — agurkų. Sunku apmokėti etatiniam darbininkams. Savanorių būna iš prekybos mokyklos, studentų, moterų daugiausia ateina iš „Carito“ — išnešioja maistą į namus, viena seselė parengia drabužių, pasikalba su vargšais. Dirbti šiose vargo valgyklose — nelengva. Mat neretai žmonės ateina piktai, serga nervų ligomis, priekabūs, todėl darbininkams labai reikia daug kantrybės laikytis ramiai, jų neužgauti, net paguosti. Stengiamasi, kad varguolis čionai būtų maloniai sutiktas, bet labai trūksta savanorių, kurie pabūtų su žmonėmis, išklaustų jų vargus. Kai kurios seselės nusiveda vaikus iš mokyklų tiems varguoliams bent per šventes padainuoti, ką

nors suvaidinti, padovanoti kuklių rankdarbių. Nors dedama nemažai pastangų, kad vargo valgykla galėtų kaip nors pati susirasti lėšų ir kitokios pagalbos, bet šiuo metu parama ištisė būtina ir skubi, nes išlaidos didėja, o pajamos mažėja.

„Jau esame išsiuntę Vilniaus ir Kauno vargo valgykloms lapkričio mėn. sumas, bet pinigų gruodžiui jau nebeturime. Štai kodėl ir sukvietėme jus visus prie šios sriubos lėkštės, kad, simboliškai lauždami duonos kąsnelį kartu su vargo valgyklų nuskriaustaisiais broliais ir seserimis, apsvarstytume, kaip toliau ištieti pagalbos ranką“, — savo pranešimo pabaigoje pasakė Judita Čuplinskienė.

Sėdėdamas prie šio kuklaus stalo, imi ir nejučiomis pagalvoji: jei visų užsienio lietuviškų parapijų klebonai, komitetai, tarybos elgtųsi taip, kaip Prisikėlimo parapijos taryba, klebonas T. Augustinas Simanavičius, jei lietuviškos bendruomenės taip jautriai, sutartinai rūpintųsi ir organizuotų pagalbą Lietuvoje ne tiems, kurie rytoj alks, bet tiems, kas jau šiandien badauja, Lietuvoje nė vienas į akis nežiūrėtų nei kaimo bakūžėse, nei miestų lūšnose kraupi bado ir skurdų šmėkla, niekur neliktų nė vieno alkstančio ir skurstančio. Tikrai išsipildytų vysk. Pauliaus Baltakio, šiemet švenčiančio savo vyskupavimo dešimtmetį, žodžiai: „Jūsų suaktyviniai metai tetrunka tol, kol pati tauta galės aprūpinti visus savo vaikus, ir kad kiekvieną parapijietį, kiekvieną Kanados lietuvių bendruomenės narį Kristus galėtų pasitikti Evangelijos žodžiais: „buvau išalkęs, jūs mane pavalgydite, buvau ištroškęs, mane pagirdėte“ Mt 25, 35.

Kun. Kazimieras J. Ambrašas, SJ

• Tolimoji mūsų Saulės sistemos planeta — Neptūnas — atrasta 1846 m. rugsėjo 23 d. vokiečių astronomo Johann Gottfried Galle.

• Geriausia švenčių, gimtadienių, sukačių dovana yra dienraštis „Draugas“.

1994 m. lapkričio 13 d., 10 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje prie „Draugo“ bus atnašaujamos šv. Mišios už LIETUVIŲ AGRONOMŲ SAJUNGOS Chicagoje mirusius narius:

A. + A.

Julius Grinkevičius	1952	Aldona Petravičienė	1986
Balys Špokevičius	1956	Prof. Pranas Jucaitis	1986
Matas Šerepka	1957	Kazimieras Brencius	1987
Motiejus Rutka	1958	Prof. Jonas Paltarokas	1987
Petras Laužikas	1959	Salomėja Janulaitienė	1987
Kazimieras Jacevičius	1961	Natalija Santarienė	1987
Prof. Vitas Manelis	1965	Izabelė Sinkėvičiūtė	1988
Prof. Vincas Katelė	1967	Jurgis Sklerys	1988
Juozas Dauparas	1970	Prof. Balys Vitkus	1988
Povilas Šalčius	1971	Stasė Tallat-Kelpšienė	1989
Juozas Klevaitis	1971	Salomėja Šagomogienė	1990
Pranas Čecergis	1972	Ignas Šimkus	1991
Jonas Pročkys	1973	Julija Skirmantienė	1991
Elena Vaičiūnienė	1973	Antanas Šošė	1992
Alfonas Putna	1974	Elena Jokubkienė	1992
Juozas Sadūnas	1975	Juozas Lėkas	1993
Jonas Bertašius	1976	Ignas Andrašius	1993
Alfonas Indreika	1977	Faustina Mackevičienė	1994
Alfonas Murelis	1977	Bronius Gaizauskas	1994
Juozas Belūnas	1977	Sajungos Geradėja	
Aleksandras Gaška	1977	Constance Rushis	1994
Bronius Barcevičius	1979	ir visus kitus agronomus, mirusius Sibire, Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje.	
Aleksandras Šeštokas	1979	Kviečiame visus kolegas ir šeimoms dalyvauti.	
Algirdas Rimavičius	1979	Lietuvių Agronomų sąjunga	Chicagoje
Vytautas Aglinskis	1980		
Prof. Kazys Alminas	1980		
Vilius Žirgulevičius	1981		
Vaclovas Tallat-Kelpša	1983		
Jonas Dagys	1985		
Balys Karazija	1985		

Mylimai Motinai

A. + A.

ELENAI BRIDŽIUVIENEI

mirus, sūnui ROMUI nuoširdžiai užuojautą reiškia

Stasė Laniauskienė
A. V. Laniauskai
E. E. Olšauskai
R. S. Kupriai

Mylimai Motinai

A. + A.

ELENAI BRIDŽIUVIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos sūnų ROMĄ jo skausme.

Marija Gureckienė
Algimantas ir Virginija Gureckai

PETKŲ ŠEIMOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

deda daug pastangų, reikalui iškilus, patarnauti Jūsų šeimai. Visai neseniai mes pastatėme naują laidotuvių įstaigą Lemont, IL. Šie didžiuliai ir gražūs namai skirti patogumui šeimų, kurios išsikėlė į pietinius ir vakarinius priemiesčius.

Mes taip pat galime pasidžiaugti, kad priklausome „The Suburban Family Funeral Home“, Cicero, IL. Ši, pagyrimus laimėjusi, įstaiga yra puikiai įrengta, turi daug vietos automobiliams pastatyti ir aptarnauja artimuosius vakarinius priemiesčius.

Tai, šios yra mūsų nuoširdžios pastangos suteikti pagalbą ir suraminimą Jūsų šeimai liūdesio valandose.

Visos šeimos, kurioms mes patarnavome Cicero ir Berwyn miestų apylinkėse, reikalui iškilus, gali kreiptis į Petkus-Butkus įstaigą.

PETKUS IR SŪNUS
Laidotuvių direktoriai

Mūsų šeima patarnauja Jūsų šeimai nuo 1929 m.

PETKUS LEMONT CHAPEL
12401 S. ARCHER AVE (AT DERBY RD.)
LEMON, IL 60439
708-257-6667

PALOS HILLS CHAPEL
10201 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60464
708-430-4455

PETKUS MARQUETTE CHAPEL
2533 W. 71 ST.
CHICAGO, IL 60629
312-476-2345

CICERO CHAPEL
5940 W. 35 ST.
CICERO, IL 60650
708-652-1003

Nemokamas tel.
800-994-7600

Knygos „Ona Razutienė ir Los Angeles jaunimo ansamblis LB Spindulys“ darbuotojai. Iš k. — Rasa Matulaitytė, Valerija Baltušienė, Dangulė Varnienė, Leonas ir Patricija Vaitaičiai.

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.

(312)434-2121 800-755-SEND

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATEŠIMAS
- SANDELIAVIMAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Akademikų skaučių draugovės valdyba kviečia visas tikrąsias nares ir studentes, norinčias įstoti į kandidačių eilę, dalyvauti tradicinėje arbatėlėje, kuri vyks lapkričio 13 d., 5 v. p.p., pas t.n. Danutę Ankutę: 13547 S. Janas Parkway, Lockport, IL 60441/708-301-2342.

Jonas Ratnikas iš Sunny Hills, FL nuoširdžiai dėkoja visiems a.a. Stasės Ratnikienės laidotuvių dalyviams, kurie jos atminimui suaukojo 265 dolerius, juos įteikiant Draugo fondui. Kad atminimas būtų dar didesnis, jis papildomai atsiuntė 135 dolerius, tuo sudarant 400 dolerių įnašą. Draugo fondas Jonui Ratnikui reiškia nuoširdžią padėką.

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas lapkričio 11 d., penktadienį, 6 val. vakare, Balzeko L.K. muziejaus patalpose, ALTO centro įstaigoje, 6500 S. Pulaski Rd. Valdybos ir tarybos nariai kviečiami gausiai dalyvauti, nes reikia aptarti Sausio 13-tosios ir Vasario 16-tosios minėjimus. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

Lietuvos Radijo ir televizijos vaikų choras, įkurtas 1979 m. A. Girdzijausko ir dabar vadovaujamas Reginos Maleckaitės, koncertuos Čikagoje, Jaunimo centre, lapkričio 20 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Pelnas skiriamas Jaunimo centrui, koncertą ruošia JC valdyba ir Moterų klubas.

Nors visuomeninė veikla atima daug laiko, Rita ir Jurgis Riškai randa laiko ir „atsipalaiduoti“. Jie abu veiklūs Lithuanian Mercy Lift organizacijoje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, o Jurgis yra ir Draugo fondo direktorių tarybos narys. Čia jie „atsipalaiduoja“ Lietuvių fondo pokylėje spalio 29 d., PLC salėje.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassadors Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 1-312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Lietuvių teatrinės veiklos foto parodos atidarymas bus lapkričio 25 d., penktadienį, 6:30 v.v., Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Parodą atidarys akt. Vitalis Žukauskas iš New Yorko.

Draugo fondo narių metinis suvažiavimas ruošiamas lapkričio 19 d., 9 val. ryte, „Seklyčioje“, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629. Nariams kvietimai su igaliojimais buvo išsiuntinėti spalio 18 dieną. Vėliau įstojusiems ir Draugo fondą pažymėjimais bus išduodami suvažiavimo registracijos metu, 9 val. ryte.

Vytautas Bikulčius, anksčiau gyvenęs Cicero lietuvių telkinyje, o dabar San Francisco apylinkėse, Kalifornijoje, atvyko Čikagon aplankyti savo brolių, kitų giminių ir pažįtamų. Jis ilgesnį laiką šiemet praleido Lietuvoje ir turėjo progą iš arti susipažinti su savo tėvų kraštu, kur irgi turi nemažą giminių. V. Bikulčius yra geras garsojo krepšininko – Šarūno Marčiulionio pažįstamas. Prieš atvažiuodamas į Čikagą, jis dalyvavo jo apylinkėje surengtoje vaikų šventėje rugsėjo 24 d. Iš čia gautos pajamos eis neseniai įsteigtam „Šarūno vaikų fondui“, kuris rūpinasi nelaimingais vaikais Lietuvoje. Šiame renginyje pasirodė nemažai garsių Amerikos sporto figūrų, kurie padėjo sukaupti lėšų šiam labdariniam projektui.

ATKURTA AMERIKOS LIETUVIŲ MENO DRAUGIJA

Šiais metais buvo atgaivinta Amerikos Lietuvių meno draugija (Lithuanian American Fine Arts Association) ir išrinkta nauja taryba: Juozas Mielulis (pirm.), Algimantas Kezys ir Arvydas Reneckis (nariai); valdyba: Nora Aušrienė (pirm.), Petras Blekys (ižd.) ir Karilė Vaitkutė (sekr.). Atsikūrusios draugijos nariai yra ir Amerikos lietuviai, ir neseniai iš Lietuvos atvykę meną mylintys bei kuriantys žmonės.

Draugijos tikslas – rengti parodas, koncertus, susitikimus, dalintis žiniomis, idėjomis, išpildžiais, remti draugijos narių kūrybą, leisti knygas, filmus. Artimiausias Amerikos lietuvių meno draugijos projektas – išleisti knygą „Amerikos lietuvių dailininkai ir jų kūryba“, skirtą Lietuvos skaitytojams. Šio leidinio redaktorius yra Danas Lapkus.

Taip pat šiu metų gruodžio 2 d., penktadienį, Čiurlionio galerijoje Amerikos lietuvių meno draugijos iniciatyva bus atidaryta dailės paroda. Visą savaitę nuo parodos atidarymo vyks „tylosios varžytinės“, kuriose galės dalyvauti visi, norintieji įsigyti eksponuojamus paveikslus. Gruodžio 11 d., 3 val. po pietų, vyks pokylis, o 5 val. po pietų – varžytinės. Amerikos Lietuvių meno draugijos nariai tikisi per pokylį ir varžytines susitikti bendraminčių bei rėmėjų.

Karilė Vaitkutė

Algirdo Saudargo pranešimo Lemonte aprašyme (lapkr. 8 d.) pasitaikė klaida, žodžiui iš teksto iškritus. Turi būti: „Tik iš Maskvos derybų grįžęs prelegentas trumpai papasakojo derybų procesą ir teigė, kad tuo reikalu dabartinės Lietuvos valdžios politikos Maskva nesupranta“.

Draugo fondą remia ne tik „Draugo“ skaitytojai, bet ir amerikiečiai, kurie jo neprenumeruoja. New Yorke esanti Martin Gruss Foundation atsiuntė Draugo fondui 2,000 dolerių paramą, už kurią DF yra labai dėkingas.

x Vytautas ir Wanda Janakai, iš Delran N.J., atsiuntė \$150 – našlaičio metinį globos mokestį ir globoja našlaitę Jūlytę Vilniuje. Jūlytės vardu „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas tiems geriems žmonėms dėkoja.

(sk)

x XXIII-sios kasmetinės lietuvių fotografijų parodos užbaigtuvės ir konkurso premijų įteikimas bus lapkričio 11 d., penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Apie parodos eksponatus kalbės A. Kezys. Dr. M. Budrienė video juostoje „Išėjome laisvės ieškoti“ pateiks pluoštą prisiminimų apie išeiviską dalį, minint dr. S. Budrio 10-sias mirties metines. Vakaronę rengia Budrio Lietuvių Foto archyvas. Kviečiame visus atsilankyti.

(sk)

x Dėmesio! Kalėdiniai siuntiniai pasieks Lietuvą prieš Kalėdas, jei bus pristatyti į Transpak įstaigą iki lapkričio 26 d. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Pinigai pervedami doleriais papigintomis kainomis. Įvairūs maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x A.a. Anastasijos Riškienės atminimui poniai Aldona ir Paul Riškai paaukojo \$100 Lithuanian Mercy Lift. Nuoširdžiai dėkojame už auką.

(sk)

Redaguoja J. Platas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

DVI MARČIOS (Lietuvių tautosaka)

Neseniai praėjo Vėlinės. Ta proga parinkau iš dr. J. Balio tautosakos archyvo vieną kaimo žmonių pasakojimą. Galit tikėti, galit netikėti, perskaitykite kaip įdomų aprašymą.

Gyveno dvi marčios. Iš jų viena turėjo vaiką. Vaikas buvo mažas, todėl būdavo neramus. Po kiek laiko marti mirė ir paliko vaiką. Antroji marti vaiko gerai neprižiūrėdavo, naktimis jo nespūdavo, bet naktimis ji girdėdavo, kad kažkas vaiką supa, kai jis verkia. Marčiai buvo įdomu įvyki ištirti. Kartą ji sukvietė daug žmonių ir jiems viską papasakojo. Tada iš būrio vienas žmogus taip pasakė: „Reikia uždegti žvakę, apdengti puodą ir palikti nakčiai. Kai tik išgirs supant, tai atidenk puodą ir pamatysi tą, kurį norėjai matyti“.

Marti taip ir padarė: paėmė žvakę, uždegė, apdengė puodą ir palikusi nuėjo į lovą. Naktį išgirsta vaiką supant. Greit išlipo iš lovos, atidengė puodą ir pamatė marčios vėlę, kuri savo vaiką supo. Marčios vėlė prakalbėjo: „Gaila, kad mane pamatėi, aš daugiau nieko nebegalėsiu padėti“. Bet ji toliau sako: „Už keturių savaitių bus už mus pamaldos ir vakare bus kalbamas rožinis. Kai ateis vakaras ir pradės kalbėti rožinį, tai praverk duris ir pamatysi daug vėlių“. Tai pasakiusi pranyko. Marti laukė tos dienos ir sulaukė. Atėjo vakaras ir prasidėjo rožinis. Ji praverė duris ir pamatė labai daug vėlių, kurios meldėsi ir giedojų. Palaukus, vėlės pro duris pradėjo eiti į vidų. Pirmutinė įėjo mirusios marčios vėlė, kuri rankoje nešėsi siūlų kamuoliuką. Paskiau įėjo antra, trečia ir daug kitų, kurios rankose kai ką turėjo. Visos susėdė už stalo. Paskui eina viena vėlė su žagre (arimo prietaisas) rankoje ir niekaip negali pro duris įlįsti: ir šiaip krepia, ir taip krepia, bet vis veltui, niekaip neįlenda. Marti viską atidžiai žiūrėdama, pradėjo juoktis, nes jai labai juokingas tas žmogus su žagre atrodė. Kai tik susijuokė, tuoj viskas pranyko ir nieko kambarį nebeliko. Po kelių metų sapnuoja marti, kad pas ją ateina mirusios marčios vėlė ir sako: „Kodėl tu susijuokei? Jei būtum nesijuokęs, tai būtumei pamačiusi gana gražių dalykų, o dabar nieko nematėi“. Nuo to laiko (apie mirusią) nieko nebegirdėjo, nebesapnavo, nebematė ir laimingai gyveno.

(Pasakojo J. Gudanačiū, 45 m. amžiaus, Paežerių kaimo, Skiemonių valsčiaus. Užrašė 1931.XI.9 A. Dudanačiūtė.)

STOVYKLOS DIENOS
1994 m. liepos mėn. 25 d.
Pirmadienis

Šiandien visa diena buvo debesuota. Po pietų pradėjo lyti. Vakare buvo talentų vakaras. Pasirodė daug talentingų stovyklautojų. Devintas namelis vaidino apie du pingvinus, kurie gyveno Afrikoje. Praėjusiais metais į tokį pat vakarą buvo atvykusi žymi dainininkų grupė „Pranas ir Kopūstas“. Šiais metais atvyko „Jonas ir Svogūnai“. Šių metų dainininkų grupė buvo daug geresnė už praėjusių metų grupę. Visiems patiko talentų vakaras. Negaliu sulaukti ateinančių metų!

„Sidabriniai siūlai“, 9 namelis („Neringa“, 1994, 25-ji metai)

Žiūrėkite brėžinėli su skaitlinėmis.

Devynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Tadas keliauja laivu iš Anglijos į Pietų Ameriką.

KĄ AŠ MAČIAU KELIONĖJE APLINK PASAULĮ

Mano vardas Tadas. Man vienuolia metų. Aš su tėveliu jachta „Laisvė“ jau antri metai keliauju aplink pasaulį. Nuo pamokų mokykloje išsisukti nepavyko, nes reikia mokytis plaukiant laive. Norėčiau papasakoti jums, ką aš mačiau kitose šalyse.

Anglijoje sustojome Doverio uoste. Kelioms dienoms su tėveliu buvome nuvažiavę į Londoną. Aplankėme daug miesto įžymybų: Tauerį, Big Beną, Tauerio tiltą, Westminsterio katedrą ir vaškinių figūrų muziejų. Čia aš nusifotografavau su Tatcher, Gorbachovu ir Švaircneriu. Visos figūros atrodė kaip gyvos. Labai patiko dviejų aukštų autobusai. Jie važiuoja kaire kelio puse, kitaip nei Lietuvoje. Iš čia išplaukėme į Pietų Ameriką.

Plaukti labai įdomu, tačiau kartais pasiilgstu savo amžiaus vaikų, su kuriais norėčiau paisydykauti. Būtų labai smagu, jeigu atsirastų koks mano amžiaus drašulis ir plauktų kartu.

Norėčiau, kad kas nors man parašytų mano brolio adresu Darius Miniotas
RR3 Box 5
Black Meadow Road
Chester, N.Y. 10918

Tadas Miniotas
Red. Tadas yra atsiuntęs daugiau savo kelionės aprašymų, kuriais pasidalinsiu su „T.Žv.“ skaitytojais. Kad berniukui būtų įdomesnė kelionė, parašykite jam laišku čia nurodytu adresu.

GALVOSŪKIO NR. 6 ATSAKYMAS

Pagal aritmetiką Romukui nieko neliko, tačiau tėveliai, matydami Romuko gerą širdelę, jam davė po vieną obuolį nuo savęs.

GALVOSŪKIO NR. 7 ATSAKYMAS

6 1 5
4
3 7 2

Žiūrėkite brėžinėli su skaitlinėmis.

GALVOSŪKIO NR. 8 ATSAKYMAS

Piešinėlyje A yra pasislėpusi figūra nr. 1 (viršuje, gulsčiai). Piešinėlyje B yra pasislėpusi figūra nr. 3 (nuo viršaus žemyn) ir piešinėlyje C figūra nr. 3 (viršuje, gulsčiai).

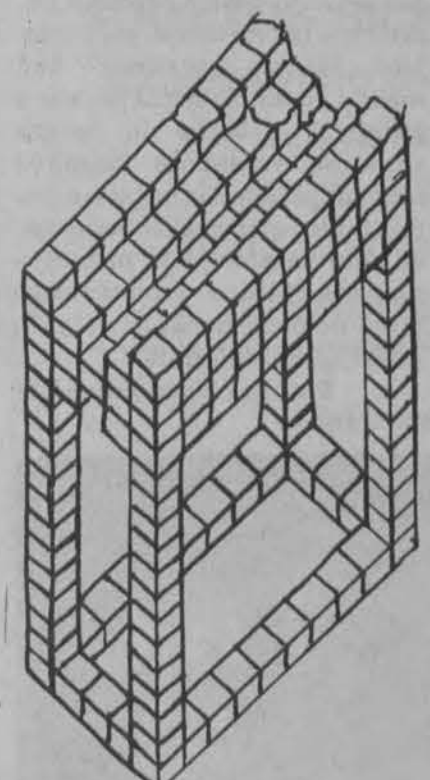
GALVOSŪKIO NR. 9 ATSAKYMAI

1. Nupieštas sutvėrimas yra meška. Meškų yra rudų, juodų ir baltų. 2. Baltosios meškos gyvena Šiaurėje, šaltame klimate. Rudosios ir juodosios gyvena miškuose, vidutinio klimato zonoje. 3. Baltosios meškos dažniausiai minta žuvmis, kurias gerai moka sugauti. Rudosios ir juodosios įvairiu maistu. 4. Meškos užmiega rudenį žiemos miegu ir pabunda pavasarį. 5. Meškų reikia saugotis, kai jos alkanos, puola žmones ir kitus gyvius. Nuo jų negalima pasislėpti medžiuose, nes jos vikriai laipioja po medžius. Prijaukintos cirkuose, atlieka įvairius akrobatinius veiksmus.

GALVOSŪKIO NR. 10 ATSAKYMAI

1. Gulbės Lietuvoje dabar yra skaičiuojamos ne dešimtimis, ne šimtais, bet tūkstančiais. Gulbių globojimas ir jomis rūpinimasis prasidėjo 1937 metais, įsteigus šalyje pirmąjį gamtos draustinį – rezervatą Žuvinto ežere. 2. Žuvinto ežeras yra tarp dūkų Alytaus miesto ir šūdavių Marijampolės. 3. Vandens riešutai „agarai“ augo prie Biržų Kilučių ežero ir dūkų Žuvinto ežero (Br. Kvickio „Mūsų Lietuva“ 3-202, Boston, 1966 m.; Liet. Enc., 1-45, Boston, 1953 m. „Lietuvos rytas“ Nr. 214, Vilnius, 1993.XI.4). 4. Arkivyskupas Juozapas Skvireckas A. Smetoną prisaikdino prezidento pareigoms 1926.XII.19, 1931.XII.11 ir 1938.XI.14 (A. Šliogerio „Antanas Smetona“, 123 psl., Cleveland, 1966 m.). 5. Pirmoji Olimpiada įvyko Graikijoje 776 m. prieš Kristaus gimimą. Jos kas ketveri metai tęsėsi iki 393 m. po Kristaus gimimo, kol Romos imperatorius Flavius Teodozijus I jas rengti uždraudė.

GALVOSŪKIS NR. 27 (Žiūrėkite brėžinėli)

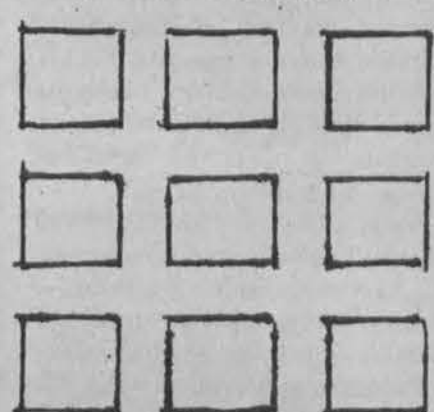

Čia yra brėžinys vieno pasta-to, užtikto kažkur kalnuose. Jis pastatytas iš akmeninių blokų. Kiekvienas blokas sveria 15 tonų. Reikės suskaityti, kiek yra blokų ir kiek sveria visas pastatas. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 26

Parašykite, kaip pasikeis žodžių reikšmės, tvirtapradę prie-gaidę pakeitus tvirtagale (pakeitus vienos rūšies kirtį į kitą): 1. ginti – ginti, 2. juosta – juosta, 3. kaltas – kaltas, 4. plauko – plauko, 5. nešauk – nešauk, 6. juodu – juodu, 7. pasiūsiu – pasiūsiu, 8. paliesiu – paliesiu, 9. palaukė – palaukė, 10. kartis – kartis. Pavyzdys: Karšti = senėti, daryti senesniu. Karšti I susiplojusias vilnas purenti, daryti švelnesnes. Viena žodyje kirtis ant a raidės, an-trame žodyje – ant r raidės. Paaškindite žodžių reikšmes ir parašykite trumpą sakinį su kiekvienu žodžiu. Už gerai sukirčiuotus žodžius – 10 taškų, jei pasitaikys klaidų – tik 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 28 (Žiūrėkite brėžinėli)

I šiuos devynis langelius įrašyti nevienodus skaičius taip, kad sudėtys visai: skersai, iš-ilgai ir įstrižai, gautume po 399. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 29

Mamai pritrūko duonos ir pieno. Tuo metu buvo labai užimta, todėl paprašė savo 8 m. dukrelės, kad nueitų į krautuvę ir nupirktų. Krautuvė buvo netoli nuo jų namų. Onutė labai apsidžiaugė, nes jai labai patiko pardavėjas Petras, kuris daug juokų jai papasakodavo.

Kai ji viską nupirko ir pradėjo eiti į namus, kirpėjas Vilius tuo metu išėjo iš kirpyklos ir užkalbino Onutę. Jis liepė palaukti prie kirpyklos durų, kol jis atneš jai dovanų dėžutę. Jam patiko Onutė, nes ji buvo daili mergaitė ir visada mandagi.

Onutė žinojo savo tėvų perspėjimą, kad neimtų iš nieko dovanų be tėvų žinios, nors tai būtų gimtadienis, ar varda-dienis. Ji kirpėjui padėkojo, bet dovanos neėmė. Papasakojo ma-mai. Mama ją pagyrė. O kaip jūs pasiilgtumėte Onutės vietoje. Už bet kokį atsakymą 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 30

1. Kokio aukščio yra Vilniaus TV bokštas? 2. 1942 m. rudenį Casablankoje įvyko pasauliui svarbi konferencija. Kas joje dalyvavo? 3. Kokio aukščio yra prez. G. Washingtono pa-minklas JAV sostinėje? 4. Nuo kada Varšuva tapo Lenkijos karalių rezidencija? 5. Kada Barbora Radvilaitė apsigyveno Krokuvoje ir kada įvyko jos vainikavimas karalienės vainiku?

Už teisingus atsakymus gausite 10 taškų, o jei bus netikslumų – tik 5 taškus. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

Namų vagies niekad nenusau-gosi.